

Walcz, luty 2019 r.

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU WAŁECKIEGO
za 2018 rok**

**Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Walczu**

SPIS TREŚCI

		str.
	WSTĘP	5
	EPIDEMIOLOGIA	6
I	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	6
1.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	6
1.1.	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	6
1.1.1.	Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.	7
1.2	Decyzje administracyjne wydane w 2018 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi	7
1.3.	Wirusowe zapalenie wątroby	7
1.3.1	Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”	7
1.3.2.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”	8
1.3.3.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”	8
1.4.	Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne	8
1.5.	Choroby wieku dziecięcego	8
1.6.	Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu	9
1.7	Inwazyjna choroba meningokokowa	9
1.8.	Borelioza z Lyme	9
1.9.	Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	10
1.10.	Choroby przenoszone drogą płciową	10
1.11.	Gruźlica	10
1.12.	Zakażenia HIV/choroba AIDS	11
2.	Realizacja szczepień ochronnych	11
2.1	Niepożądane odczyny poszczepienne	13
	Podsumowanie i wnioski	13
II.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ	13
1.	Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej, z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń.	13
2.	Podmioty działalności leczniczej	13
2.1.	Zakład Opiekuńczo - Leczniczy	13
2.1.1.	Stan techniczny i funkcjonalność Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego	14
2.1.2.	Dezynfekcja	14
2.1.3.	Utrzymywanie bieżącej czystości	15
2.1.4.	Sterylizacja	15
2.2.	Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych	15
3.	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria	16
3.1.	Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów	17
	Podsumowanie i wnioski	17
	HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	18
1.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych	18
1.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	18
1.2.	Działalność kontrolno - represyjna	18
1.3	Nadzór nad produkcją pierwotną	19

1.3.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	19
1.3.2.	Działalność kontrolno - represyjna	19
2.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.	19
3.	Współpraca i innymi inspekcjami, instytucjami, instytucjami, organami samorządowymi	20
4.	Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia	21
5.	Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością	22
6.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów	22
7.	Nadzór nad przebiegiem imprez masowych	23
	Podsumowanie i wnioski	23
	HIGIENA PRACY	24
1.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	24
2.	Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne	25
3.	Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne	25
4.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi	25
5.	Choroby zawodowe	26
6.	Środki zastępcze	26
	Podsumowanie i wnioski	26
	HIGIENA KOMUNALNA	27
1.	Liczba załatwionych interwencji	27
2.	Liczba zamknięć/ unieruchomień/ wyłączeń z użytkowania lub jego części	27
3.	Charakterystyka obiektów	28
3.1.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	28
3.2.	Pływalnie i baseny	31
3.3.	Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	31
3.4.	Stan sanitarny obiektów	31
4.	Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	33
5.	Szpitala	34
6.	Liczba i zabezpieczenie imprez masowych	34
7.	Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach	35
8.	Podsumowanie i wnioski	35
	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	36
1.	Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania	36
2.	Higiena procesów nauczania	36
3.	Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	37
4.	Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży	37
5.	Warunki do prowadzenie zajęć wychowania fizycznego w szkołach	37
6.	Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania	38
7.	Obsada kadrowa pionu higieny dzieci i młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem	38

8.	Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	38
9.	Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach	38
10.	Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha	38
11.	Ocena placów zabaw/ terenów rekreacyjnych/ terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi	39
12.	Ocena warunków sanitarno – higienicznych dla dzieci 6-letnich tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych	39
13.	Prowadzenie dożywiania w szkołach	39
14.	MZ-45 Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej	40
	Podsumowanie i wnioski	40
	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	41
	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	43
I.	Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu	43
II.	Główne akcje realizowane na terenie powiatu	45
III.	Współpraca	48
	Podsumowanie i wnioski	48
	PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU	49
	SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW	49

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wałczu w 2018 r. realizowała statutowe zadania zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2018 rok”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami, co służyło zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarno – higienicznego ludności powiatu wałeckiego.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2018 roku była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W szerokim wachlarzu działań kontrolno – merytorycznych, podejmowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wałczu w 2018 r., szczególnie interesowaliśmy się: higieną środowiska, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia oraz wody, higieną pracy, higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Z wnikliwą uwagą obejmowaliśmy nadzorem sanitarnym zakłady opieki zdrowotnej, pracujący w nich personel oraz sprzęt i pomieszczenia. Wykonywaliśmy także zadania związane z zapobiegawczym nadzorem sanitarnym, uzgadniając plany zagospodarowania przestrzennego, dokumentacje projektowe obiektów użyteczności publicznej.

W okresie podlegającym ocenie przeprowadzono – 1595 kontroli i wizytacji w nadzorowanych placówkach oraz opracowano 210 dochodzeń epidemiologicznych związanych z wystąpieniem przypadków chorób zakaźnych obejmując prowadzonymi dochodzeniami 251 osób. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 266 decyzji merytorycznych, 150 decyzji płatniczych, 22 tytuły wykonawcze w postępowaniu egzekucyjnym. Ponadto wydano 41 postanowień. Nałożono 17 mandatów karnych na łączną kwotę 3200 zł.

W zakresie urzędowej kontroli żywności, monitoringu wody oraz nadzoru epidemiologicznego chorób zakaźnych pobrano ogółem 468 próbek do badań, w tym: 302 próbki wody, 166 próbek w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku. Analizy sprawozdań z badań pobranych próbek pozwoliły na ujawnienie nieprawidłowości i zagrożeń oraz w efekcie na ich likwidację.

W 2018 r. PPIS w Wałczu realizując swoje obowiązki współpracował ze Starostą Wałeckim, oraz Burmistrzami i Wójtami Miast i Gmin w powiecie wałeckim. Współpraca dotyczyła w szczególności bieżącego nadzoru sanitarnego i promocji zdrowia. Ponadto współpracował ze Starostwem Powiatowym, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Komendantem Powiatowym Policji, Delegaturą Kuratorium Oświaty. Prowadzono współpracę z lokalnymi mediami.

Realizacja wszystkich działań w obszarze zdrowia publicznego była możliwa dzięki udoskonalonej organizacji pracy w jednolitym systemie kontroli zgodnym z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję” oraz dostosowania statutowej działalności kontrolno – merytorycznej do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Przedstawiony stan sanitarno – higieniczny i sytuacja epidemiologiczna powiatu wałeckiego za 2018 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne tutejszej stacji.

EPIDEMIOLOGIA

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Analizę sytuacji epidemiologicznej w powiecie wałęckim przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i rejestrowane zachorowania na choroby zakaźne. Wywiady epidemiologiczne wybranych jednostek chorobowych po opracowaniu przez pracowników pionu epidemiologii PSSE wprowadzane są poprzez System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE). Pozostałe zachorowania po opracowaniu w formie dokumentów papierowych przekazywano do WSSE w Szczecinie. W roku sprawozdawczym zarejestrowano ogółem 573 przypadki, w tym 100 hospitalizowano, w roku 2017 odpowiednio 490 i 92. Przeprowadzono 210 dochodzeń epidemiologicznych podjęto w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na choroby zakaźne, obejmując 251 osób tymi dochodzeniami. W roku 2017 odpowiednio 207 i 262.

1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Tabela 1 *Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych*

Lp	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Salmonelloza	5	5	9,26↓	9	6	16,67↑
2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone	3	3	5,55↓	6	5	11,10↑
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone	0	0	-	0	0	-
4	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	40	35	74,06↓	45	44	83,31↑
5	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	10	10	18,51↑	3	3	5,55↓
6	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	34	18	62,95↓	36	24	66,65↑
7	Wirusowe zakażenia jelitowe nie określone	135	0	249,94↓	129	1	238,83↓

W analizowanym okresie na terenie powiatu wałęckiego największą grupą zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe nie określone. Obserwuje się tendencję spadkową tych zachorowań w porównaniu do dwóch lat ubiegłych tzn. do roku 2016 i 2017. Zachorowania dotyczyły wszystkich grup wiekowych. Rozkład zachorowań w miarę równomierny w ciągu roku, nie notowano sezonowego wzrostu zachorowań. Podstawą rozpoznania wszystkich tych zachorowań, zgłoszonych przez podmioty lecznicze były objawy kliniczne towarzyszące zachorowaniom bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi. Nieznacznie wzrosła liczba zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, które dotyczyły głównie dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 2 lat, oraz zmalała liczba wirusowych zakażeń jelitowych innych określonych. Odnotowano w porównaniu do 2017 r. nieznaczny wzrost przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie *Salmonella Enteritidis*. Nie zanotowano żadnego przypadku innego bakteryjnego zakażenia jelitowego nie określonego.

1.1.1. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

W powyższym okresie zanotowano 2 ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych:

- w środowisku domowym, zatruciu uległo 5 osób w tym do lat 14 – 3 osoby. Prawdopodobnym źródłem zakażenia była masa twarogowa z dodatkiem surowego jajka, jako nadzienie do naleśników. Podjęto działania przeciwepidemiczne: przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, pobrano wymazy z odbytu do badań w kierunku schorzeń jelitowych od 6 osób (wyhodowano pałeczki Salmonella enteritidis), udzielono pouczenia w zakresie przestrzegania zasad higieny;

- wśród osób przebywających w sierpniu na wypoczynku w Albani, u dwóch uczestników (osób chorych) z badania laboratoryjnego materiału biologicznego stwierdzono obecność pałeczki Shigella sonnei (czerwonka). W ww. wycieczce z naszego terenu uczestniczyło 39 osób, w tym 30 osób które miały objawy chorobowe. Podjęto działania przeciwepidemiczne: przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, pobrano wymazy z kału do badań w kierunku schorzeń jelitowych, udzielono pouczenia w zakresie przestrzegania zasad higieny. Przeprowadzone badania laboratoryjne materiału biologicznego nie wykazały obecności pałeczek Shigella, źródła zakażenia nie ustalono.

Pozostałe przypadki chorób przenoszonych drogą pokarmową zostały zgłoszone jako ogniska pojedyncze:

- Salmonellozy – zatrucia pokarmowe – 4 w tym hosp. 4;
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone – 6 w tym hosp. 5
- Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem: 177 w tym hosp. 48, w 36 przypadkach dotyczyły dzieci do lat 2, z których 24 hosp.
  - wywołane przez rotawirusy – 45 w tym hosp. 44,
  - inne określone – 3 w tym hosp. 3,
  - nieokreślone – 129 w tym hosp. 1.

1.2. Decyzje administracyjne wydane w 2018 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

W 2018 r. PPIS w Wałczu w celu zapobieżenie przeniesienia zakażenia na inne osoby wydał 1 decyzję administracyjną na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nakazującą zaniechania wykonywania pracy w kontakcie z żywnością osoby, u której stwierdzono nosicielstwo drobnoustroju mogącego wywoływać schorzenie jelitowe.

1.3. Wirusowe zapalenia wątroby

Tabela 2 Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby

L p	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1.	WZW typu B - ostre	0	0	-	0	0	-
2.	WZW typu B – przewlekłe i BNO	8	3	14,81↓	5	1	9,25↓
2	WZW typu C: wg definicji przypadku – 2014 r.	3	2	5,55↓	4	2	7,40↑

1.3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Nie notowano przypadków zachorowań na WZW typu A w 2018 r.

1.3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2018 r. liczba zachorowań na WZW typu B przewlekłe i BNO zmalała w porównaniu do roku 2017 r. Zachorowania dotyczyły osób powyżej 30 roku życia, w 3 przypadkach zachorowania dotyczyły mężczyzn, a w 2 kobiet. W 3 przypadkach zachorowania dotyczyły osób mieszkających w mieście i 2 osoby mieszkające na wsi.

1.3.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W porównaniu do roku 2017 nieznacznie wzrosła ogólna liczba przypadków zachorowań na WZW typu C. Zachorowania dotyczyły kobiet w wieku powyżej 55 roku życia. W 3 przypadkach zachorowania dotyczyły osób mieszkających w mieście i 1 osoba mieszkająca na wsi.

1.4. Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne,

Tabela 3 Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę sezonową

L p	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Grypa sezonowa (zachorowania i podejrzania zachorowań)	6689	70	12384,05 ↑	7995	12	14802↑

W 2018 r. w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła liczba podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, notowano 7995 przypadków, z których 12 hospitalizowano (w 2017 r. odpowiednio 6689 i 70). W większości powodem skierowania osób do szpitala były objawy ze strony układu oddechowego. Wśród wszystkich przypadków najczęściej dotyczyło zachorowań w grupie wiekowej 15 – 64 lata tj. 4760, z których hospitalizowano 7 osób. Odnotowano 1026 przypadków zachorowań na grypę dzieci z przedziału wiekowego 0 - 4, z których 2 hospitalizowano. W 3 przypadkach pobrano od chorych materiał do badań w celu identyfikacji wirusa grypy, są to przypadki hospitalizowane – w 1 przypadku wyizolowano wirusa grypy typu B, a w 2 przypadkach wirusa grypy typu A. Pozostałe przypadki zachorowań dotyczyły podejrzeń zachorowań na grypę przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych. Tak znaczny wzrost liczby zachorowań związany jest z poprawą zgłaszalności przypadków przez podmioty lecznicze.

1.5. Choroby wieku dziecięcego

Tabela 4 Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego

L p	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Krztusiec	6	5	11,10↑	3	3	5,55↓
3	Ospa wietrzna	143	0	264,75↓	213	1	394,35↑
4	Różyczka	0	0	-	0	0	-

5	Nagminne zapalenie przyusznic- świnka	3	0	5,55↑	2	0	3,70↓

W roku 2018 podobnie jak w roku ubiegłym nie notowano przypadków zachorowań na odrę. W roku 2018, nie notowano przypadków zachorowań na poliomyelitis, natomiast zarejestrowano 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dziecka do 14 r.ż.

W porównaniu z rokiem 2017 odnotowano spadek zachorowań na krztusiec o połowę. 2 zachorowania zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe spełniające kryteria kliniczne, natomiast 1 przypadek został zgłoszony jako potwierdzony. Nie notowano przypadków zachorowań na różyczkę z uwagi na przyjętą podstawę do zgłoszenia przypadku potwierdzonego.

W 2018 r. odnotowano 2 przypadki zachorowań na nagminne zapalenia przyusznic, dotyczyły 2 dzieci (4 i 19 lat), w 1 przypadku (płeć żeńska) szczepiona 1 dawką, natomiast w drugim przypadku (płeć męska) nieszczepiony. Przypadki zakwalifikowano jako możliwe spełniające kryteria kliniczne.

W 2018 roku wzrosła liczba zachorowań na ospę wietrzną, odnotowano 213 przypadków a w roku 2017 - 143 przypadki. Taki wzrost zachorowań związany jest z epidemią wyrównawczą. Najwięcej zachorowań dotyczyło dzieci do 6 r.ż. – 160 dzieci, pozostałe zachorowania dotyczyły osób w przedziale wiekowym od 7 do 39 lat, w tym 2 kobiety były szczepione przeciwko ospie wietrznej (1 – I dawką i 1 – II dawkami). Więcej przypadków zachorowań dotyczyło osób mieszkających w mieście t.j. 131.

1.6. Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu.

Tabela 5 Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

L p	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, inne określone	2	2	3,70↑	1	1	1,85↓
2	Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone	1	1	1,85↑	0	0	-
3	Inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone	0	0	-	0	0	-
4.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	-	3	3	5,55↑

W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania bakteryjnego zapalenia opon mózgowych w przebiegu boreliozy, płynu mózgowo – rdzeniowego nie badano. W roku 2018 zarejestrowano 3 przypadki zachorowań na zapalenie opon mózgowych innych i nieokreślonych.

1.7. Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2018 r. nie rejestrowano przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową.

1.8. Borelioza z Lyme.

Tabela 6 Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę

Lp	Jednostka chorobowa	2017 r.			2018 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Borelioza z Lyme	56	10	103,68↑	51	10	94,42↓

W 2018 roku nieznacznie spadła liczba przypadków zachorowań na Boreliozę z Lyme w porównaniu do roku 2017. Na ogółem zanotowanych 51 przypadków zachorowań, 44 zachorowania zgłoszono jako przypadki potwierdzone spełniające kryteria kliniczne i laboratoryjne, pozostałe zachorowania zakwalifikowano jako przypadki prawdopodobne.

1.9. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

W 2018 r. zanotowano 76 przypadków narażeń na wściekliznę, w tym dzieci do lat 14 – 18, co daje w porównaniu z rokiem 2017 spadek ogólnej liczby przypadków o 34 oraz spadek liczby dzieci do lat 14 o 3, nie odnotowano przypadków hospitalizacji z powodu odniesionych ran kłasnanych. Narażenia dotyczyły głównie pogryzień przez zwierzęta domowe. Ze wskazań lekarskich w 22 przypadkach narażenia, podjęto szczepienia p/wściekliznie, co w porównaniu z rokiem ubiegłym daje spadek o 8 przypadków. Nie stosowano preparatów do immunoprofilaktyki biernej.

1.10. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2018 r. zarejestrowano 1 przypadek kiły (jako przypadek możliwy). Ogółem liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową spadła w porównaniu do roku ubiegłego o 2 przypadki. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 56 lat, mieszkającego w mieście.

1.11. Gruźlica

W 2018 roku zarejestrowano 2 zachorowania na gruźlicę płuc. Objęto nadzorem epidemiologicznym 1 osobę z kontaktu domowego. W stosunku do roku ubiegłego liczba zarejestrowanych chorych na gruźlicę płuc utrzymuje się na takim samym poziomie.

Tabela 7 Nowe zachorowania na gruźlicę w 2018 roku

<u>Wyszczególnienie</u>	Gruźlica				
	wszystkie postacie	w tym			
		płucna			innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
Powiat: WAŁECKI	2	2	0	2	0
w tym:					
Miasto	1	1	0	1	0
Wieś	1	1	0	1	0
Mężczyźni	2	2	0	2	0
Kobiety	0	0	0	0	0
Wg grup wiekowych:					
20 - 44	0	0	0	0	0
45 - 64	0	0	0	0	0
65+	2	2	0	2	0

Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	1

1.12. Zakażenia HIV/choroba AIDS

W roku 2018 zarejestrowano 4 przypadki zakażeń HIV oraz nie notowano przypadków zachorowań na AIDS. Porównując z rokiem 2017 odnotowano nieznaczny spadek liczby zakażeń.

2. Realizacja szczepień ochronnych

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2018 roku kontrolą objęto 9 świadczeniodawców wykonujących działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych (obowiązkowych i zalecanych). Szczepienia wykonywane były w 15 punktach:

- 10 w przychodniach realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane (płatne) we wszystkich grupach wiekowych,
- 1 w oddziale noworodkowym realizującym obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 w izbie przyjęć, 1 w poradni chirurgicznej realizujących szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności na zakażenie (szczepienia p/tężcowi),
- 1 w poradni chorób zakaźnych realizujący szczepienia przeciw wściekliznie osób po narażeniu na zakażenie wirusem wścieklizny,
- 1 w punkcie szczepień przy Zespole Szkół realizujący szczepienia dzieci w wieku szkolnym w ramach umowy dwóch lekarzy rodzinnych.

Wszystkie punkty szczepień zostały skontrolowane, przeprowadzono ogółem 23 kontrole, na zaplanowane 23. Objęto nadzorem ogółem 31276 kart uodpornienia, z tego dotyczących osób od 0 do 19 roku życia 9257.

W roku 2018 zarejestrowano 47 nowych uchylających się rodziców od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci, z poprzedniego roku 2017 pozostało 26 rodziców. PPIS w celu egzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym podejmował następujące działania:

- Wystawiono 44 pisma informacyjne o skutkach uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych dzieci;
- Wystawiono 32 wezwania do natychmiastowego zgłoszenia się z dzieckiem na szczepienia ochronne;
- Wystawiono 21 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień;
- Wystawiono 17 tytułów wykonawczych w postępowaniach egzekucyjnych;
- Wystawiono 17 wniosków do Wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień;
- Wystawiono 2 postanowienia dotyczące zarzutów w sprawie prowadzonej egzekucji administracyjnej.

W wyniku tych działań 12 osób uchylających się, wykonało obowiązek szczepień ochronnych u swoich dzieci. W stosunku do pozostałych osób nadal toczy się postępowanie egzekucyjne w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień.

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych MZ-54 za rok 2018 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych w porównaniu z rokiem 2017.

Tabela 8 Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2017 r. i w 2018 r. na terenie powiatu waleckiego

Rok życia	Szczepienie przeciw		Odsetek zaszczepionych dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom		
			2018 rok	2017	
1 r. ż.	Gruźlicy		98,1	93,2	
	WZW typu „B”	Pierwotne	90,4	89,1	
		Uzupełniające	43,4	47,0	
	pierwotne	Błonicy, tężcowi	50,4	50,9	
		Krztuścowi	50,4	50,9	
		Poliomyelitis	50,4	50,9	
		H. influenzae	50,4	50,9	
Zakażenia S. Pneumoniae		68,9	59,8		
2 r. ż.	Gruźlicy		99,5	93,3	
	WZW typu „B”	Pierwotne	99,5	100	
		Uzupełniające	98,6	97,5	
	podst.	13-14 m.ż.	Odrze, śwince, różyczce	86,8	91,8
	H.influenzae		Uzupełniające	52,3	52,0
	Błonicy, tężcowi		Uzupełniające	52,3	52,0
	Krztuścowi		Uzupełniające	52,3	52,0
Poliomyelitis		Uzupełniające	52,3	52,0	
6 r. ż.	Błonicy, tężcowi		84,3	85,2	
	Krztuścowi		84,3	85,2	
	Poliomyelitis		84,3	85,2	
10 r.ż.	Odrze, śwince, różyczce szczep. przypominające	Ogółem objętych szczepieniami	99,8	99,8	
		w tym z I dawką	99,8	99,8	
		z II dawkami	91,8	90,2	
14 r. ż.	Błonicy, tężcowi II dawka przypominająca		91,3	92,4	
19 r. ż.	Błonicy, tężcowi III dawka przypominająca		90,0	88,3	

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae u dzieci w 1 roku życia kształtuje się na tym samym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Spadek odsetka dzieci w granicach około 50% szczepionych, spowodowany jest nieosiągnięciem w 2018 roku wieku kalendarzowego u dzieci uprawnionych do wykonania przedmiotowego szczepienia z tytułu większej liczby urodzeń tych dzieci w II półroczu. Odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zaszczepionych zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych kształtuje się na porównywalnym poziomie w porównaniu z rokiem 2017. Ponadto czynnikami wpływającymi na niepełną realizację szczepień w 19 r. ż. przeciwko błonicy, tężcowi jest brak ubezpieczenia zdrowotnego przez osoby które ukończyły 18 r. ż., a nie kontynuują nauki oraz brak aktualnego adresu zamieszkania. Również nie mały wpływ ma także wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepienia. W stosunku do 2017 r. zwiększyła się ilość osób objętych szczepieniami zalecanymi stosowanymi ze wskazań indywidualnych, jak i w stanach zagrożenia epidemicznego oraz szczepieniami wykonanymi poza PSO. Spowodowane jest to

wzrostem liczby osób szczepionych przeciwko grypie oraz przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu.

2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne

W roku 2018 nie notowano wystąpienia niepożądanego odczynu po szczepieniu.

Podsumowanie i wnioski

1. Analizując sytuację epidemiologiczną powiatu wałeckiego dokonaną na podstawie zarejestrowanych i zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi przepisami zaobserwowano m.in. spadek zachorowań na świnkę, krztusiec i WZW typu B natomiast wzrosła liczba przypadków zachorowań na ospę wietrzną i nieznacznie na WZW typu C.

2. W 2018 r. w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła liczba podejrzeń zachorowań na grypę sezonową natomiast zmniejszyła się liczba osób hospitalizowanych w porównaniu do 2017 r.

3. Nie odnotowano przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokową.

4. Odnotowano spadek zarejestrowanych przypadków pokąsań przez zwierzęta pozostające bez dozoru właścicieli.

5. W 2018 roku wydano 1 decyzję administracyjną na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

6. W celu uzyskania i utrzymania wysokiego odsetka osób uodpornionych poprzez szczepienia, jak również podtrzymania wysokiego zaufania społeczeństwa do szczepień należy rozpowszechniać wiarygodne i rzetelne informacje o szczepionkach, szczepieniach i decydującej ich roli w profilaktyce chorób zakaźnych oraz nadal podejmować skuteczne działania wobec osób uchylających się od szczepień ochronnych.

7. W 2018 roku nie rejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych.

8. Liczba zachorowań na zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i / lub mózgu utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do 2018 r.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

W 2018 roku nadzorem objęto 91 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono ogółem 100 kontroli. 77 kontroli dotyczyło oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego obiektów w tym 3 sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi PPIS w Wałczu i 1 kontrola w ramach interwencji, ponadto 23 dotyczyły oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych.

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń:

Ogółem wydano 4 decyzje administracyjne w tym:

- 1 – nakazująca usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości,
- 1 - umarzająca postępowanie,
- 1 decyzja - rachunek na łączną kwotę 60,00 zł
- 1 - dotyczyła zaniechania wykonywania pracy w kontakcie z żywnością osoby, u której stwierdzono nosicielstwo drobnoustroju mogącego wywoływać schorzenie jelitowe.

2. Podmioty działalności leczniczej

2.1. Zakład Opiekuńczo - Leczniczy

Na terenie objętym działalnością tutejszej stacji działa jeden podmiot działalności leczniczej, w którym udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne t.j.: Zakład Opiekuńczo – Leczniczy.

Tabela 9 Liczba łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym

1.	Zakład Opiekuńczo – Leczniczy SP ZOZ.	
	ogólna liczba łóżek	86
	w tym:	
	Oddział	liczba łóżek
	Opiekuńczo – leczniczy	80
	Rehabilitacyjny narządów ruchu.	6

2.1.1. Stan techniczny i funkcjonalność zakładu opiekuńczo – leczniczego

W 2018 r. przeprowadzono 3 kontrole w tym:

-1 kontrola sprawdzająca wykonanie nakazu nałożonego decyzją oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, prowadzonej dokumentacji z tych działań w kontroli wewnętrznej w związku z otrzymaną telefonicznie interwencją dotyczącą złych warunków higienicznych i zaniedbywania higienicznego pacjentów przebywających w zakładzie. PPIS w Wałczu po zapoznaniu się z wynikami kontroli nie stwierdza nieprawidłowości w zakresie kompetencji określonych w art. 1 ust. 1, pkt 7 ustawy o PIS.

- 1 kontrola sprawdzająca wykonanie nakazu nałożonego decyzją – obowiązki wykonano: doprowadzono do należącego stanu sanitarno - technicznego ściany, sufity, ościeżnice drzwi we wszystkich salach I-go i II-go pietra zakładu.

- 1 kontrola sanitarna w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu techniczno – sanitarnego - wystawiono decyzję administracyjną.

Nieprawidłowości obejmowały:

- popękana ścianę w sali elektroterapii, światłolecznictwa;
- zniszczoną podłogę w sali chorych nr 104 na I-szym piętrze;
- uszkodzoną ścianę w sali chorych nr 106 na I-szym piętrze;
- uszkodzoną klamkę drzwi kabiny WC oraz ubytki glazury przy muszli klozetowej, ubytki glazury i wannę w WC dla pacjentów na I-szym piętrze;
- skorodowane części metalowe krzesła w gabinecie zabiegowym na I-szym piętrze;
- brak zabudowy spłuczki toalety oraz uszkodzoną glazurę przy muszli klozetowej w sali chorych nr 203 na II-gim piętrze.

W 2018 r. podobnie jak co roku odbywały się w zakładzie drobne prace mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektu.

2.1.2 Dezynfekcja

Preparaty dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności i były prawidłowo przechowywane. Stosowano:

- do powierzchni : Savo Prim, Dezynfektor, Chloramix 0,1%
- do wanien i brodzików: DEOSAN, DEZYNFEKTOR
- do kieliszków, staz , termometrów oraz aparatu AMBU : Chirosan Plus 2%
- do powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym: Chloramix DT 0,4 – 0,6%, Septacid 2%
- do rąk : Spitaderm
- do odkażania skóry: Kodan

Roztwory preparatów dezynfekcyjnych sporządzane były wg zaleceń producenta na bieżąco przed zastosowaniem. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zapasy preparatów dezynfekcyjnych stosowanych przez dział higieny zakładu przechowywane były

w pomieszczeniu działu. Pozostałe zapasy do sporządzania roztworów roboczych przeznaczonych do dezynfekcji kieliszków i dezynfekcji małych powierzchni były przechowywane na oddziałach w wydzielonych szafach zgodnie z zaleceniami producenta.

Dezynfekcja, pranie poduszek, koców i bielizny pościelowej odbywały się w procesie pralniczym (termiczno-chemicznym) w specjalistycznej pralni zgodnie z podpisaną umową w zakresie wykonywania usług pralniczych z zakładem znajdującym się poza powiatem wałęckim, natomiast materace osłonięte zmywalnym materiałem zapewniającym warunki szczelności podlegały dezynfekcji.

2.1.3. Utrzymanie bieżącej czystości

Placówka nie korzysta z usług profesjonalnych firm sprzątających. Za utrzymanie bieżącej czystości i porządku odpowiedzialni są pracownicy działu higieny zakładu. Pracownicy wyposażeni są w 4 wózki dwuwiałowe, mopy, końcówki do mopów, wiadra, szczotki, ścierki, pojemniki z tworzywa sztucznego. Sprzęt nie jest wydzielony dla poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Każdy zestaw przyporządkowany jest do dezynfekcji i mycia wszystkich pomieszczeń jednego oddziału zakładu. Przed przystąpieniem do dezynfekcji i mycia określonej strefy czystościowej zestawy każdorazowo są dezynfekowane i myte, zgodnie z opracowaną procedurą dezynfekcji i mycia. Na potrzeby działu higieny zakładu wykorzystywane jest pomieszczenie na II-gim piętrze zakładu, wyposażone w pralkę wirnikową do prania mopów i ścierek. W pomieszczeniu magazynuje się środki dezynfekcyjne, środki myjące, przechowuje się zestawy do sprzątania, sporządza się roztwory robocze środków dezynfekcyjnych, dezynfekuje i myje się sprzęt. W pomieszczeniu tym istnieje możliwość dezynfekcji i mycia łóżek. Czynności wykonywane w związku z utrzymaniem czystości bieżącej i porządku wykonywane były na wszystkich piętrach obiektu z częstotliwością 1 raz dziennie i w razie potrzeby zgodnie z opracowanymi procedurami sanitarno – higienicznymi w zakresie higieny zakładu. Łóżka, szafki chorych podlegały dezynfekcji i myciu ręcznemu przed przyjęciem pacjenta i po jego wypisie i nie rzadziej niż co 7 dni w trakcie pobytu pacjenta w zakładzie. W zakładzie stosowane są wyłącznie wyroby medyczne jednorazowego użytku.

2.1.4. Sterylizacja

W związku ze stosowaniem wyrobów medycznych jednorazowego użytku nie oceniano procesów sterylizacji w zakładzie.

2.2. Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych

W Zakładzie działa komisja ds. Zakażeń Wewnątrzszpitalnych, w skład której wchodzi: lekarz i 2 pielęgniarki. W zależności od potrzeb organizowane są spotkania komisji, na których omawiane są aktualne problemy dotyczące sytuacji sanitarno – epidemiologicznej zakładu i skuteczności stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zakład prowadzi wewnętrzny monitoring zakażeń zakładowych. Każdy nowoprzyjęty pacjent ma założoną Kartę Zakażeń Wewnątrzszpitalnych. W zależności od potrzeb wykonywane są posiewy bakteriologiczne z pobranego od pacjenta materiału biologicznego celem wykrycia czynnika alarmowego. W przypadku dodatniego wyniku zakładana jest imienna karta rejestracji czynnika alarmowego. Rejestracji podlegają czynniki alarmowe z podziałem na drobnoustroje wyhodowane do 72 godzin od przyjęcia pacjenta do ZOL-u oraz drobnoustroje wyhodowane po upływie tego czasu. Dane z kart rejestracji czynnika alarmowego są zawarte w prowadzonym rejestrze patogenów alarmowych.

Raz na 6 miesięcy przeprowadzane są kontrole wewnętrzne dotyczące oceny ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W 2018 r.

w 7 przypadkach stwierdzono występowanie patogenów alarmowych w materiale pobranym od chorych (wymaz z rurki tracheostomijnej, moczu). Chorym tym włączono celowaną antybiotykoterapię wg. otrzymanych antybiogramów. W kilku przypadkach u chorych stwierdzono wysypkę o nieznannej etiologii, z podejrzeniem zakażenia świerzbowcem. Opracowano i wdrożono procedurę postępowania w przypadku podejrzenia zachorowania na świerzb oraz postępowania profilaktycznego wśród pacjentów i personelu. W 2018 r. nie wykonywano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria

Ilość obiektów pod nadzorem.

- 18 podmiotów leczniczych ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych,
- 1 laboratorium diagnostyczne,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 2 stacje pogotowia ratunkowego,
- 3 inne (opieka pielęgniarska – domowa).

W tej grupie obiektów w 2018 r. przeprowadzono 26 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń i urzędzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontroli wewnętrznej (w tym 1 rekontrola). Natomiast 23 kontrole przeprowadzono w podmiotach leczniczych realizujących szczepienia ochronne w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych. W trakcie przeprowadzonych kontroli tej grupy obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w nadzorowanych obiektach nie prowadzono prac remontowo – modernizacyjnych. Funkcjonalność kontrolowanych placówek nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem 2017.

Ponadto skontrolowano 1 podmiot świadczący usługi w ramach pielęgnacyjnej opieki domowej obejmujące swoim zakresem świadczenie higieniczno – pielęgnacyjne, pielęgnacyjno – lecznicze, usprawniające, diagnostyczne oraz promocję zdrowia wyłącznie przy łóżku chorego w miejscu jego zamieszkania.

Utrzymaniem czystości i porządku w zdecydowanej większości w nadzorowanych obiektach zajmował się zatrudniony personel, w 3 korzystano z usług firm sprzątających. Zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne na potrzeby utrzymania czystości było wystarczające. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącej czystości nie stwierdzono.

W 8 nadzorowanych z tej grupy podmiotach leczniczych stosowane były narzędzia medyczne wielokrotnego użytku. Postępowanie z narzędziami było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami. Cztery z pośród nich posiadały umowy na wykonanie usług w zakresie sterylizacji podpisane z innymi podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie. Natomiast w czterech podmiotach leczniczych znajdują się na wyposażeniu urządzenia sterylizujące, które w ramach kontroli wewnętrznej były kontrolowane w zakresie skuteczności sterylizacji poprzez wykonywanie z częstotliwością 1 raz w miesiącu badań testem biologicznym. Łącznie w 2018 r. wykonano 47 badań, wyników badań nie kwestionowano.

Ponadto w niektórych obiektach przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1446 ze zm.), nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

3.1. Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

W tej grupie obiektów w 2018 r. przeprowadzono ogółem 48 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń służących do wykonywania indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej oraz realizowania działań zapobiegających szerezeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontroli wewnętrznej, oceny prowadzonych procesów sterylizacji oraz stosowania preparatów do wybielania zębów.

W kontrolowanych gabinetach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Urządzenia sterylizujące znajdujące się na wyposażeniu gabinetów kontrolowane były w ramach kontroli wewnętrznej przez podmioty lecznicze w zakresie skuteczności procesów sterylizacji z częstotliwością średnio 1 raz w miesiącu. Ogółem w 2018 r. roku w 21 urządzeniach wykonano 223 badań testem biologicznym, wyników badań nie kwestionowano.

Zaopatrzenie w środki czyszczące i preparaty dezynfekcyjne poszczególnych gabinetów było odpowiednio dostosowane do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Postępowanie z odzieżą ochronną odbywało się zgodnie z opracowanymi procedurami, według których odzież przekazywana była do prania w miejscu poza gabinetem, zgodnie z podpisanymi umowami na wykonanie usługi w zakresie prania odzieży pochodzącej z podmiotów leczniczych. W niektórych gabinetach stosowana była odzież ochronna jednorazowego użytku, a postępowanie z tą odzieżą przedstawiały opracowane i stosowne procedury.

Jako uzupełnienie prowadzonych zabiegów dezynfekcyjnych niektóre gabinety posiadały na wyposażeniu lampy bakteriobójcze, dla których w większości przypadków prowadzone były na bieżąco rejestry ich ekspozycji. W przypadku posiadanego przez lampę wbudowanego licznika przebiegu, takich rejestrów nie prowadzono.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdzono. W trakcie kontroli przedkładano do wglądu karty przekazania odpadów o kodzie 180103 do utylizacji, co było także dokumentowane w prowadzonych ewidencjach odpadów. Ponadto w 2018 r. zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi prześledzono wstępne magazynowanie odpadów medycznych niebezpiecznych o właściwościach zakaźnych o kodzie 180103. W związku z tym w czasie trwania czynności kontrolnych między innymi: mierzono temperatury wewnątrz przenośnych urządzeń chłodniczych bądź temperatury pomieszczeń magazynowych w zależności od przyjętych przez podmioty lecznicze rozwiązań w zakresie wstępnego magazynowania odpadów medycznych. Sprawdzano pojemność wykorzystywanych przenośnych urządzeń chłodniczych do rzeczywistych ilości wytwarzanych zakaźnych odpadów medycznych oraz sprawdzano aktualne procedury opracowane wg. wymogów nowego ww. rozporządzenia i ich wdrażania. Zakres kontroli gabinetów stomatologicznych obejmował także stosowanie preparatów do wybielania zębów. Nadzorowane gabinety stomatologiczne, w których lekarze prowadzą tego typu zabiegi dokonują oceny stanu zębów oraz jamy ustnej a także przeprowadzają pierwszy zabieg, następnie po konsultacji, do dalszego stosowania preparat jest przekazany/sprzedany pacjentowi.

Podsumowanie i wnioski

1. Stan sanitarno – higieniczny kontrolowanych podległych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych jest zadawalający i nie stanowi zagrożenia epidemiologicznego dla mieszkańców powiatu wałeckiego.

HIGIENA ŻYWNOŚCI ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych.

1.1 Liczba nadzorowanych obiektów

W 2018 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 795 obiektów:

- 161 produkujących żywność,
- 454 obrotu żywnością, w tym 131 środków transportu,
- 166 żywienia zbiorowego,
- 14 obrotu przedmiotami użytku,
- 6 obrotu kosmetykami.

Zatwierdzono ogółem 50 zakładów wydając:

- 47 decyzji zatwierdzających,
- 3 decyzje warunkowo zatwierdzających.

1.2 Działalność kontrolno-represyjna.

W obiektach nadzorowanych w 2018 r. przeprowadzono ogółem 325 kontroli, w tym 51 kontroli sprawdzających.

Wydano 41 decyzji administracyjnych, w tym:

- 18 na poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 10 umarzających postępowanie administracyjne,
- 10 przedłużające termin wykonania obowiązków nałożonych decyzjami wydanymi wcześniej.

Decyzji dotyczących unieruchomienia lub przerwania działalności całego lub części zakładu oraz dotyczących zakazu wprowadzania produktu do obrotu nie wydawano.

Ponadto wydano 88 decyzji - rachunków oraz 35 decyzji wykreślających z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na podstawie oceny stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów, wydano 18 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości co stanowiło około 2,26 % (w roku 2017 – 4,88 %) w stosunku do ogólnej liczby obiektów będących pod nadzorem.

Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach dotyczyły:

- miejscowych odprysków farby oraz zacieków na ścianach i sufitach w salach sprzedaży, magazynach, pomieszczeniach kuchni właściwej, zmywalni, obieralni, pomieszczeniach produkcyjnych, pomieszczeniu obróbki termicznej i potraw gotowych;
- niesprawnej baterii przy umywalce w sali sprzedaży oraz w pomieszczeniu magazynowym;
- miejscowych ubytków kasetonów na suficie w sali sprzedaży;
- miejscowych ubytków płytek podłogowych w posadzce na sali sprzedaży;
- skorodowanej dolnej części oraz uszkodzonych elementów w witrynie urządzenia chłodniczego służącego do przechowywania nabiału i środków spożywczych;
- wyeksploatowanej szafy przelotowej służącej do przechowywania naczyń czystych;
- braku ekranów zatrzymujących owady w lokalach gastronomicznych;
- braku zabezpieczania nieopakowanych środków spożywczych znajdujących się w obrocie przed wtórnym zanieczyszczeniem;
- braku osłon na lampach oświetleniowych;

Za niedopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego w zakresie utrzymania czystości i porządku w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i sklepach spożywczych winnych ukarano 15 mandatami karnymi na łączną kwotę 2.800 zł.

W roku sprawozdawczym 2018 r. nie stwierdzono przypadków rozpoczęcia działalności przez zakłady bez uprzedniego złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zgłaszane interwencje dotyczyły niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych i serwowanych dań, złego stanu sanitarno - technicznego oraz higienicznego sprzętu i pomieszczeń, obecności szkodników i owadów na terenie zakładu, przeterminowanych środków spożywczych w obrocie oraz nielegalnej sprzedaży środków spożywczych w handlu obwoźnym. Każda interwencja podlegała wnikliwemu rozpatrzeniu poprzez przeprowadzenie kontroli sanitarnych w wyniku, których ustalono, że:

- 5 interwencji było zasadnych,
- 16 interwencji było niezasadnych,
- 1 interwencje przekazano zgodnie z kompetencjami.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 6 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne na poprawę stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego pomieszczeń i sprzętu. W 9 przypadkach były to interwencje wniesione anonimowo, natomiast w pozostałych przypadkach wnoszący wniosek o interwencję uzyskał informacje o ich rozpatrzeniu.

1.3. Nadzór nad produkcją pierwotną

1.3.1. Liczba nadzorowanych obiektów

W 2018 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 133 zakładów:

- czyszczenia i sortowania ziół – 1,
- produkcji soków z owoców – 1,
- skupu, sortowania, konfekcjonowania i przechowywania warzyw - 1,
- skupu, przechowywania i sprzedaży owoców i warzyw - 1,
- skupu i przechowywania zbóż i rzepaku - 2,
- gospodarstw rolnych – 127.

1.3.2. Działalność kontrolno - represyjna

W 2018 roku przeprowadzono ogółem 7 kontroli sanitarnych. W czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych nieprawidłowości nie stwierdzano.

Wpisano do rejestru zakładów 7 gospodarstw rolnych.

2. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Pobrano do badań laboratoryjnych 166 próbek w tym:

- 152 środków spożywczych,
- 2 próbki kontrolne posiłków,
- 3 wymazy sanitarne,
- 2 zmiotki sanitarne,
- 3 przedmioty użytku,
- 4 kosmetyków.

Pobrane próbki w 22 przypadkach były kwestionowane, tj. w 20 badanych próbkach lodów stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae w 1g badanego produktu. Prowadzono postępowanie administracyjne celem wprowadzenia działań naprawczych w zakresie GHP i GMP niezbędne do osiągnięcia poziomów zgodności z kryteriami mikrobiologicznymi dla środków spożywczych. W 2 badanych próbkach mięsa świeżego drobiowego stwierdzono wzrost bakterii Escherichia coli (szczyepy odporne na cefalosporyny).

Po otrzymaniu wyników przekazano informacje producentom do wykorzystania służbowego. Pozostałe próbki w badanych zakresach nie były zdyskwalifikowane.

W 2 badanych próbkach środków spożywczych wniesiono uwagi do znakowania, wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu przekazywał informację w powyższej sprawie do innych inspekcji zgodnie z ich kompetencjami celem służbowego wykorzystania.

3. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami podjętymi w ramach określonych akcji

W ramach zawartego porozumienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej przekazano aktualne dane teleadresowe PSSE w Wałczu oraz listę kontrolowanych zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, wspólnie nadzorowanych przez IW i PIS.

Na terenie działalności PSSE w Wałczu działają 2 zakłady tj.: hurtownia jelit i przypraw oraz zakład produkujący i wprowadzający na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt (młyn pszenny).

W dniu 30.11.2018 r. zostało zawarte nowe Porozumienie ramowe o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał PPIS dwa zawiadomienia oraz dwie decyzje zezwalające na pozyskiwanie ślimaka winniczka *Helix pomatia* m.in. na terenie powiatu wałeckiego.

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni w Słupsku, w Legnicy, w Bielsku -Białej przesyłali sprawozdania z uwagami do ocen znakowania środków spożywczych producenta będącego pod nadzorem PPIS w Wałczu.

PPIS w Wałczu w ramach współpracy przekazał WIJHARS pisma dotyczące niewłaściwego oznakowania środków spożywczych do wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencjami.

WIJHARS w odpowiedzi o niewłaściwe znakowanie środków spożywczych informował o podjętych działaniach oraz podjętych kontrolach.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu decyzję obejmującą nadzór nad gospodarstwem, w związku z podejrzeniem choroby zakaźnej dotyczącej pomoru drobiu – grypy oraz decyzję wygaśnięcia w/w decyzji oraz 2 decyzje uchylające własne decyzje w zakresie wykreślenia zakładów z rejestru podmiotów prowadzących zarejestrowaną działalność.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu powiadomienie o stwierdzeniu Salmonelli w stadzie świń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu przekazywał sprawy o uzasadnionym podejrzeniu zafałszowań opakowań jaj oraz wprowadzeniem do obrotu jaj bez obowiązkowych informacji na terenie Polski oraz podawania posiłków przez osobę w stanie nietrzeźwym w barze, zgodnie z kompetencjami do wykorzystania służbowego Komendzie Powiatowej Policji w Wałczu.

W ramach współpracy po otrzymaniu sprawozdań z badań laboratoryjnych wykonanych przez Państwowy Instytut Weterynaryjny Państwowy Instytut Badawczy w Puławach przekazano sprawozdania z badań ze względu na dodatni wynik hodowli bakterii *Escherichia coli*, celem wykorzystania służbowego do właściwych terenowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Weterynarii.

Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Dorohusku przesłał świadectwo dopuszczenia importowanych grzybów do obrotu przez firmę będącą pod nadzorem PPIS w Wałczu.

Przeprowadzono 2 wspólne kontrole z Inspektorem Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej w Gdyni w hurtowniach spożywczych zaopatrujących odbiorców wojskowych w żywność w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego zakładu pod względem obowiązujących przepisów prawa żywnościowego. Jedna kontrola sanitarna w zakładzie wykazała nieprawidłowości - przechowywanie bez oznakowania środków spożywczych: t.j brak producenta, daty minimalnej trwałości, brak sposobu przechowywania. Za naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych nałożono 2 mandaty na kwotę 700 zł. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nieprawidłowości, umorzono postępowanie administracyjne.

Zgodnie z realizacją planu działania na 2018 r. w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzono kontrole sanitarne w 3 gospodarstwach rolnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4. Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych propagowano racjonalne żywienie, z uwzględnieniem zbilansowanej diety nastolatka w zakładach żywienia dzieci i młodzieży. Dokonano 19 ocen jadłospisów dekadowych w zakładach żywienia dzieci i młodzieży, przy użyciu metody punktowej z wykorzystaniem zaleceń żywnościowych wynikających z przepisów prawa żywnościowego oraz przepisów w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze serwowane w żywieniu zbiorowym dzieci i młodzieży.

Podczas oceny stwierdzono, że proponowane dania uwzględniały zasady racjonalnego żywienia, potrawy były urozmaicone pod względem składu, konsystencji i kolorystyki. Uwzględniono w nich różnorodność asortymentu produktów zapewniając tym samym niezbędną ilość składników odżywczych. Podawano w dostatecznej ilości surowe owoce i warzywa. Po dokonaniu oceny nie stwierdzono nieprawidłowości, w tym zakresie.

Informowano placówki oświatowo - wychowawczych o konieczności stosowania zaleceń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154) jak również zawartych w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia w zakresie wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz norm żywienia uwzględniające wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych. Przeprowadzone kontrole zakładów w powyższym temacie wykazywały stosowanie się placówek do w/w zaleceń.

Ponadto w zakładach widniała informacja o wszelkich składnikach, w tym powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytwarzaniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

5. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością.

Sprzedaż środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego prowadzą duże sklepy oraz apteki. Stwierdzono, że przechowuje się je na oznakowanych stoiskach, półkach oraz przy kasach, są prawidłowo oznakowane z zachowaniem aktualnych terminów przydatności do spożycia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na prawidłowości znakowania suplementów diety, środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Dokonano oceny znakowania 1 suplementu diety w sklepie oraz 3 znakowania suplementów diety w aptekach. Uwag do znakowania nie wniesiono.

Ponadto w roku sprawozdawczym do oceny znakowania wykonywanej w siedzibie PSSE pobrano 1 próbkę preparatu do początkowego żywienia niemowląt w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne pn. „Mleko początkowe w proszku dla niemowląt od urodzenia NAN optipro 1 Nestle”. Uwag do znakowania nie wniesiono.

6. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

Nadzorowano 8 punktów skupu grzybów oraz 1 przetwórnę owocowo-warzywną i grzybową. Skontrolowano 4 punkty skupu runa leśnego oraz przetwórnę owocowo-warzywno- grzybową.

Punkty skupu działają sezonowo. Spełniają obowiązujące wymagania sanitarno-techniczne i utrzymane są w czystości. Mieściły się w budynkach stałych, pomieszczeniach przewiewnych, zabezpieczone przed szkodnikami. Zapewnione były warunki do utrzymania higieny osobistej zatrudnionych osób, które posiadały: czystą odzież przy wykonywaniu pracy oraz wymagane do tego typu prowadzonej działalności uprawnienia - świadectwa grzyboznawcy lub klasyfikatora grzybów oraz świadectwa zdrowia. Zapewniono dostęp do toalet i urządzeń do mycia rąk pod bieżącą wodą dla wszystkich pracowników. Grzyby przechowywane były w skrzynkach na podestach izolujących, odbierane na bieżąco specjalistycznymi środkami transportu przez przetwornie grzybowe bądź pośredników.

Przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa to mikro zakład. Zakład pracuje sezonowo w systemie jednozmianowym, w zakresie: skupu, sortowania, mrożenia i pakowania runa leśnego, w tym jeden dodatkowo przygotowywania (mycia, krojenia, obierania, pakowania) owoców i warzyw oraz przechowywania w chłodni. Zakład działa w oparciu o dobrą praktykę higieniczną i produkcyjną oraz zasady systemu HACCP.

W roku 2018 w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badania laboratoryjnego w zakładzie przetwórnicy owocowo-warzywno- grzybowej:

- 1 próbkę grzybów – borowika szlachetnego w kierunku metali: ołów, kadm, rtęć oraz organoleptyki
- 2 próbki grzybów świeżych – podgrzybka brunatnego oraz borowika szlachetnego w kierunku zawartości izotopu cezu.
- 1 próbkę podgrzybka brunatnego w ramach podstawowej placówki poziomów skażeń promieniotwórczych pobrano do badania w punkcie skupu grzybów.

W zakresie wykonanych badań próbek nie dyskwalifikowano.

Na stronie internetowej PSSE Wałcz umieszczony był komunikat o dyżurze grzyboznawcy w stacji ze wskazaniem adresu i terminu przyjmowania interesantów.

7. Nadzór nad przebiegiem imprez masowych

Nadzorem objęto 6 imprez masowych na terenie powiatu i przeprowadzono ogółem 15 kontroli. Skontrolowano tzw. ruchome i tymczasowe punkty sprzedaży środków spożywczych. Obiekty te posiadały decyzje właściwych terenowo PPIS zatwierdzające działalność w zakresie obrotu i produkcji środków spożywczych. Każdy podmiot produkujący i wprowadzający do obrotu środki spożywcze spełniał wszystkie wymagania konieczne do zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej, w tym właściwego stanu sanitarno – higienicznego oraz wyposażenia w urządzenia i sprzęt oraz stanu zdrowia osób biorących udział w obrocie. Zapewnione były odpowiednie warunki do przechowywania środków spożywczych, w tym nietrwałych mikrobiologicznie zapewniając im odpowiednie warunki chłodnicze oraz chroniąc je przed zanieczyszczeniem. Udostępnione były odpowiednie urządzenia do utrzymania właściwej higieny personelu. Zapewniono odpowiednią ilość wody pitnej. Wydzielone były kabiny ustępowe dla osób obsługujących punkty gastronomiczne z możliwością mycia i dezynfekcji rąk. W celu utrzymywania i monitorowania właściwych warunków termicznych środków spożywczych zapewniono dostęp do energii elektrycznej. Przedsiębiorcy prowadzili działalność zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej wraz z zasadami systemu HACCP.

Podsumowanie i wnioski

1. Współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami PPIS w Wałczu w rozwiązywaniu problemów stanowiła czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów w zakresie prawa żywnościowego.
2. Przedsiębiorcy działają w oparciu o opracowane i wdrożone procedury systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP, HACCP. Wdrożone procedury obejmują wszystkie niezbędne działania do przeprowadzenia przedmiotowej działalności. W wielu przypadkach było to efektem systematycznych i konsekwentnych kontroli pracowników PSSE.
3. Wszystkie zakłady żywienia zbiorowego realizują ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.
4. Występowanie niezgodności miało charakter przypadkowy.
5. Na rzecz zdrowia publicznego prowadzony był nadzór w ramach systemów wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach znajdujących się w obrocie.

HIGIENA PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

a. Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.

b. Tabela 1.2 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy w powiecie Wałcz.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 3 – najczęściej stwierdzane uchybienia:

a. w zakresie ogólnych wymogów bhp:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w 10 zakładach,
- brak wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych lub kart badań i pomiarów w 4 zakładach,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego w 9 zakładach,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń socjalnych w 1 zakładzie,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy w 3 zakładach,
- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku w 4 zakładach,
- brak programu działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 1 zakładzie,
- brak wyznaczonych i przeszkolonych osób do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej w 2 zakładach,
- brak opracowanych zasad przydziału odzieży, obuwia i środków ochrony indywidualnej w 2 zakładach.

b. w zakresie substancji/preparatów chemicznych stwierdzono w 12 zakładach:

- brak opracowanej procedury na wypadek awarii z udziałem czynnika chemicznego - 4,
- brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 8,
- brak kart charakterystyki – 10,
- brak zapoznania pracowników z kartami charakterystyki – 9,
- brak instrukcji stanowiskowych w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin – 2.

c. w zakresie czynników biologicznych stwierdzono w 2 zakładach:

- brak oceny ryzyka zawodowego lub niewłaściwa - 2,
- brak rejestru prac - 2,
- brak rejestru pracowników - 2,
- brak opracowanych procedur i instrukcji – 1,
- nie zaproponowano pracownikom szczepień ochronnych – 1.

d. w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych stwierdzono w 2 zakładach:

- brak przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 1 zakładzie,
- nieaktualizowanie rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - 1.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 6 - poprawa warunków pracy:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 1 zakładzie,
- oznakowania widocznymi barwami otworu kanału naprawczego w hali warsztatowej w 1 zakładzie.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 7:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 30,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – 3,
- wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nim pracowników – 17,
- wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów – 8,
- zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – 12,
- sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 5,
- zapewnienia prawidłowego systemu udzielania pierwszej pomocy – 2,
- zapewnienia lub uaktualnienia instrukcji / procedur i zapoznania z nimi pracowników – 7,
- zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno sanitarnych pracownikom – 2,
- zapewnienia prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej – 2,
- sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestru prac narażających na działanie takich czynników – 4,
- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne – 1,
- sporządzenia rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 1.

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

a. Tabela 2.1 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu Wałcz

3. Ocena narażenia na czynniki biologiczne.

a. Tabela 3.1. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu Wałcz

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi.

a. Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - wprowadzający do obrotu

b. Tabela 4.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - stosujący

c. Tabela 4.3. Produkty biobójcze w powiecie Wałcz

5. Choroby zawodowe.

- a. Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie Wałcz

6. Środki zastępcze.

- a. Tabela 6.1 Środki zastępcze w powiecie Wałcz

Wyżej wymienione tabele znajdują się w pliku programu „Excel” w załączniku do sprawozdania.

Podsumowanie i wnioski

1. W zakresie nadzoru nad warunkami pracy pracodawcy nie zachowują częstotliwości wykonywania pomiarów środowiska pracy w zakresie czynników szkodliwych określonych przepisami.
2. Pracodawcy nie dopełniają obowiązku terminowego kierowania pracowników na okresowe badania lekarskie.
3. Pracodawcy nie aktualizują spisu i kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

HIGIENA KOMUNALNA

SPRAWOZDANIE OPISOWE z powiatu Waleckiego za rok 2018

1. Liczba załatwionych interwencji: 30

W 2018 r. przyjęto 31 wniosków o interwencję, z czego 7 interwencji było zasadnych, 11 interwencji niezasadnych zaś 11 przekazano zgodnie z kompetencjami. 1 wniosek Strona wycofała. Ponadto 1 interwencja dot. psów trzymanyh w mieszkaniu jest nadal w trakcie realizacji. Interwencje:

a) zasadne dot.:

- złej jakości wody, która powoduje wysypkę u dziecka,
- obecności szczurów, robactwa i nieprzyjemnego zapachu w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie,
- badania ciepłej wody użytkowej w budynku wielorodzinnym w kierunku *Legionella*,
- nieprzyjemnego zapachu i zbieractwa w mieszkaniu budynku wielorodzinnego,
- zalewania fekaliami mieszkania budynku wielorodzinnego przez sąsiadkę,
- nieprawidłowej barwy wody do spożycia,
- złej jakości wody do spożycia,

b) niezasadne dot.

- brzydkiego zapachu z kranu w łazience,
- obecności zielonego osadu w wodzie nalanej do pojemnika,
- niewłaściwej gospodarki ściekowej,
- podejrzenia przechowywania zmarłych w piwnicy zakładu pogrzebowego,
- podejrzenia podtruwania wody,
- uciążliwości z lokalu mieszkalnego budynku wielorodzinnego,
- zbyt bliskiej odległości pojemników na odpady komunalne od lokalu mieszkalnego,
- zawyżonego chloru w wodzie do spożycia,
- zalegania śmieci przy śmietniku zlokalizowanego przy garażach,
- dolegliwości jelitowo-żołądkowych po wykapaniu się w jeziorze,
- wypływających zanieczyszczeń z wc do jeziora w trakcie opadów deszczu,

c) przekazane zgodnie z kompetencjami dot.:

- złych warunków mieszkaniowych tj. wilgoci i zagrzybienia,
- nieprzyjemnego zapachu pochodzącego z zakładów zbożowych,
- dokarmiania dzikiej zwierzyny na terenie Wałcza,
- obecności karaluchów w mieszkaniu,
- utrzymania czystości i porządku w okolicy jeziora,
- odprowadzania nieczystości do gruntu,
- fetoru, zalegania odpadów komunalnych i składowania ich w pobliżu okien,
- zapylenia w mieście przez fabrykę węgla drzewnego,
- zapylenia w mieście przez fabrykę węgla drzewnego oraz wylewania nieczystości do jeziora,
- obecności gołębi, które zalęgły się w budynku wielorodzinnym i zalegających ptasich odchodów,
- braku dostępności toalet w hipermarkecie.

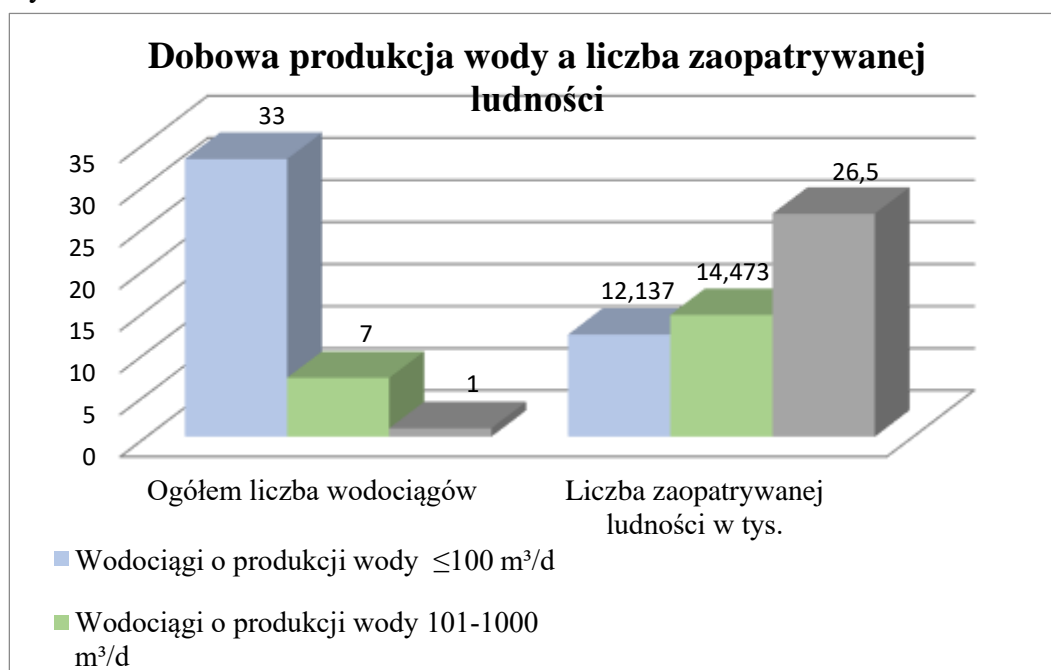
2. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0

3. Charakterystyka obiektów – informacje uzupełniające do danych zawartych w tabelach Excel będących załącznikami do *druku MZ-46*:

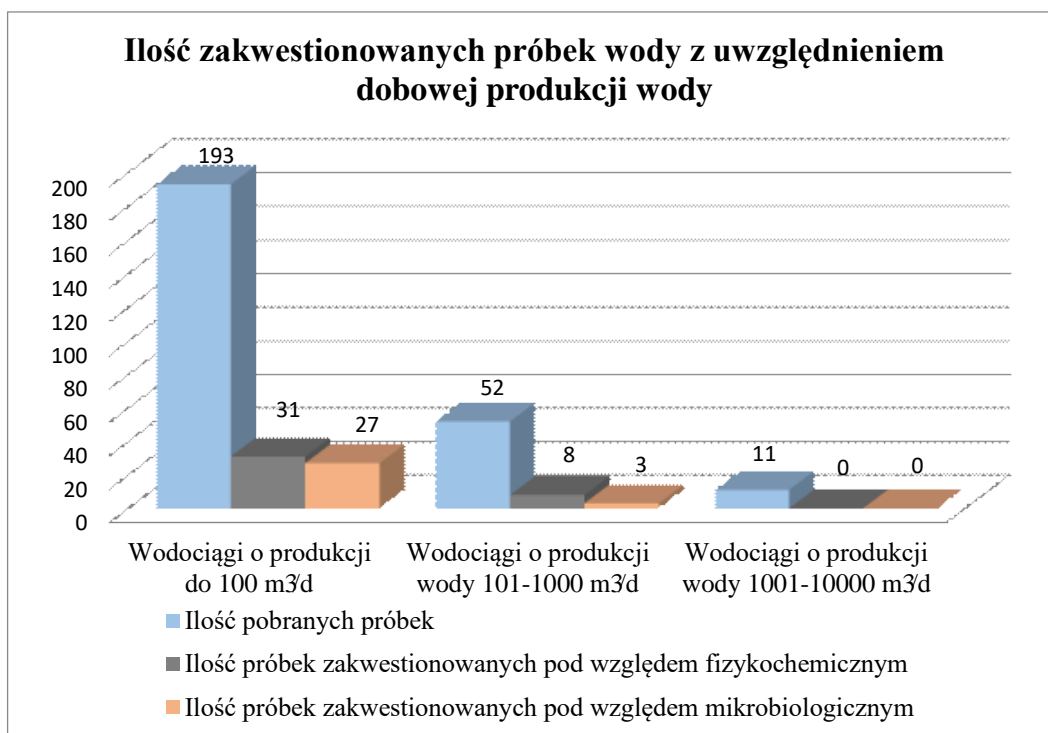
3.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Zgodnie z „Harmonogramem pobierania próbek wody w wodociągach, na pływalniach i w zakresie badań wykonywanych na obecność bakterii z rodzaju *Legionella* na 2018 r.” na rok 2018 r. zaplanowano pobór 114 próbek wody do spożycia. Łącznie pobrano 262 próbki wody do badań tj. o 148 więcej. Zakwestionowano 39 próbek pod względem fizykochemicznym oraz 30 próbek pod względem mikrobiologicznym, w związku z czym wydano łącznie 14 decyzji nakazowych, z których 11 decyzji wyegzekwowano. W 2018 r. wydano również 9 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków dotyczących przekroczeń wskaźnikowych parametrów fizykochemicznych. Na dzień 31.12.2018 r. sześć wodociągów dostarcza wodę o warunkowej przydatności do spożycia.

Wykres 1

Wykres 2

▪ Wodociągi o produkcji ≤100 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów w 2018 r. znajdowały się 33 wodociągi czynne, w tym 1 wodociąg, który nie prowadzi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ale produkuje wodę na własne potrzeby. W roku sprawozdawczym 2018 wodociąg Próchnowo został podłączony do wodociągu Bronikowo. Przeprowadzono 33 kontrole urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrolę jakości wody przeprowadzono we wszystkich nadzorowanych wodociągach. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 193 próbki wody do badań, z czego zakwestionowano:

- ✓ 31 próbek pod względem fizyko-chemicznym (mętność, mangan, żelazo, zapach). Wydano 3 decyzje na warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów: Bronikowo, Zdbowo i Łąki. Jedną decyzję wyegzekwowano.
- ✓ 27 próbek pod względem mikrobiologicznym (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów). Wydano 4 decyzje na brak przydatności wody do spożycia pochodzącej z wodociągów Drzonowo, Dobino, Rzeczyca i Płociczno. Ponadto wydano 1 decyzję na warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągu Dłusko z uwagi na przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów. Wszystkie decyzje wyegzekwowano. Podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działania naprawcze polegały na płukaniu i dezynfekcji studni oraz całej sieci przy użyciu podchlorynu sodu.

W 2018 r. wydano łącznie 5 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków dotyczących warunkowej jakości wody do spożycia pochodzącej z wodociągów w Hankach

i Orlu ze względu na przebudowę i remont stacji uzdatniania wody oraz z wodociągu Rzeczyca ze względu na wymianę filtrów uzdatniających.

Ponadto w ramach kontroli urzędowej pobrano 6 próbek wody do badań z wodociągu w Czechyniu, który nie znajduje się pod nadzorem PPIS w Wałczu i wydano w związku z tym 1 decyzję na brak przydatności wody do spożycia, którą wyegzekwowano, a także 1 decyzję na warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z uwagi na przekroczenia żelaza, manganu i mętności oraz 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków dotyczących w/w przekroczeń wskaźnikowych parametrów fizykochemicznych

▪ Wodociągi o produkcji 101-1000 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów znajdowało się 7 wodociągów czynnych. Przeprowadzono 8 kontroli urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono. Skontrolowano jakość wody we wszystkich nadzorowanych wodociągach w tej grupie.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 52 próbki wody do badań, z czego zakwestionowano:

- ✓ 8 próbek pod względem fizyko-chemicznym (mangan, chlor wolny). Wydano 1 decyzję na warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągu Golce.
- ✓ 3 próbki pod względem mikrobiologicznym (bakterie grupy coli). Wydano 3 decyzje na brak przydatności wody do spożycia pochodzącej z wodociągów Tuczo, Mirosławiec Górny i Człopa. Wszystkie decyzje wyegzekwowano. Podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działania naprawcze polegały na płukaniu i dezynfekcji studni oraz całej sieci przy użyciu podchlorynu sodu.

W 2018 r. wydano 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków dotyczące warunkowej jakości wody do spożycia pochodzącej z wodociągu w Mirosławcu ze względu na przebudowę i remont stacji uzdatniania wody oraz z wodociągu Golce z uwagi na czas potrzebny na wypracowanie się złoża filtracyjnego. Pierwszą decyzję wyegzekwowano.

▪ Wodociągi o wydajności 1001-10000 [m³/d]

W ewidencji znajdował się 1 wodociąg, w którym jakość wody kontrolowano zgodnie z harmonogramem poboru próbek wody. Przeprowadzono 1 kontrolę urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku której nieprawidłowości nie stwierdzono

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 11 próbek wody do badań- jakość wody była niekwestionowana.

Tabela 10 Działalność represyjno-kontrolna (decyzje)

Stan techniczny	Jakość wody	Inne (umorzenie postępowania, uchylające, zmieniające)	Decyzje-rachunki
0	14*	12**	14*** (6843,22 zł)

* w tym 2 decyzje dot. wodociągu w Czechyniu, który nie znajduje się pod nadzorem PPIS w Wałczu

** w tym 2 decyzje dot. wodociągu w Czechyniu, który nie znajduje się pod nadzorem PPIS w Wałczu

*** w tym 1 decyzja-rachunek dot. wodociągu w Czechyniu, który nie znajduje się pod nadzorem PPIS w Wałczu

3.2. Pływalnie i baseny

W ewidencji znajduje się 1 pływalnia kryta. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody pobrano do badań 9 próbek wody, cztery z niecek basenowych, cztery z systemów cyrkulacji oraz jedną próbkę wody doprowadzonej do basenu. W jednym przypadku stwierdzono przekroczenie parametru *Pseudomonas aeruginosa* w systemie cyrkulacji, w związku z czym wystosowano pismo interwencyjne do właściciela obiektu. Zakwestionowano również 6 próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej z uwagi na przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów. Ponadto podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono, iż stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

3.3 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wałeckiego zostały zorganizowane 2 kąpieliska oraz 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli (w tym jedno w ramach obozu harcerskiego):

- kąpielisko nr 1 na j. Raduń przy ul. Chłodnej 12 w Wałczu, sezon: 01.07-31.08
- kąpielisko nr 2 na j. Zamkowym przy ul. Bydgoskiej w Wałczu, sezon: 01.07-31.08
- miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na j. Raduń przy Placu Polskim 3 w Wałczu, sezon: 01.08.-30.08.
- miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na j. Piecnickim w miejscowości Piecnik (obóz harcerski), sezon: 04.07.-12.07., 05.07.-27.07., 02.08.-09.08.

Oba kąpieliska oraz miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na j. Raduń w Wałczu zostały skontrolowane pod względem wymagań sanitarno-higienicznych tych obiektów. Organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpieli w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej pobrali do badań próbki wody przed rozpoczęciem jak i w trakcie sezonu kąpielowego. Z uwagi na przekroczenia mikrobiologiczne wydano 1 decyzję nakazującą zamknięcie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na j. Raduń w Wałczu. W drugim z miejsc jakość wody do kąpieli spełniała wymagania określone przepisami.

Ponadto pod nadzorem PPIS w Wałczu w roku 2018 r. były 2 kąpieliska. W dniu 25.06.2018 r. przed otwarciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej pobrano z kąpielisk 4 próbki wody (po 2 na każde kąpielisko). W trakcie trwania sezonu organizator w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej pobrał łącznie 14 próbek wody do badań mikrobiologicznych. W jednym przypadku z uwagi na przekroczenia parametru enterokoki wydano 1 decyzję nakazującą zamknięcie kąpieliska nr 1 na j. Raduń przy ul. Chłodnej 12 w Wałczu. Wydano również 1 decyzję nakazującą zamknięcie kąpieliska nr 2 na j. Zamkowym przy ul. Bydgoskiej w Wałczu z uwagi na widoczne zanieczyszczenia w postaci migrującej zielonosinej zawiesiny oraz zmętnienie wody.

3.4 Stan sanitarny obiektów (krótki opis występującego złego stanu higienicznosanitarnego i technicznego – w jakim zakresie i podjętych działań PIS)

Do grupy obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 336 kontroli sanitarnych wchodzi:

- ustępy publiczne – 3 kontrole,
- ustępy ogólnodostępne – 9 kontroli,

- obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie (hotele, hotele niekategoryzowane, ośrodki wczasowe, pokoje do wynajęcia, gospodarstwa agroturystyczne, kempingi, pola namiotowe) – **46** kontroli,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczących łącznie powyższe usługi - **78** kontroli,
- inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej– **3** kontrole,
- dworzec autobusowy – **1** kontrola,
- cmentarze i kaplice cmentarne– **21** kontroli,
- zakłady pogrzebowe – **7** kontroli,
- pływalnia – **1** kontrola,
- obiekty sportowe- **7** kontroli,
- piaskownice – **77** kontroli,
- obiekty kulturalne – **6** kontroli,
- środki transportu osobowego - **6** kontroli - dokonano oceny stanu sanitarnego **47** autobusów,
- apteki – **19** kontroli,
- inne obiekty użyteczności publicznej tj. place targowe, sklepy zielarskie, pralnie, składowisko odpadów – **7** kontroli,
- ujęcia wody – **42** kontrole,
- kąpieliska – **2** kontrole
- miejsca wykorzystywane do kąpieli – **1** kontrola.

W **1** ze skontrolowanych obiektów, w którym świadczone są usługi hotelarskie stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny, tj:

- ciągi komunikacyjne – klatka schodowa i schody z licznymi pajęczynami, brudna powierzchnia ścian i podłóg, na korytarzu na piętrze gromadzone zbędne przedmioty (stare łóżko, inne sprzęty rtv i agd), na przejściach komunikacyjnych parteru gromadzone zbędne sprzęty kuchenne, widoczne miejsce karmienia zwierząt domowych,
- toalety i łazienka ogólnodostępna – widoczne wykwity pleśni i odpryski farby na ścianach, odczuwalny nieprzyjemny zapach, na parterze w natrysku trzymane środki czystości,
- na tarasie zgromadzone liczne sprzęty (naczynia, garnki, patelnie, fotel rozkładany oraz inne zbędne przedmioty) ograniczające przestrzeń,
- w obiekcie stwierdzono ogólny nieład i brud.

W związku z powyższym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w kwocie 200,00 zł oraz wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazową z terminem realizacji do 30.06.2018 r. W dniu 16.07.2018 r. decyzja została wyegzekwowana.

W omawianym okresie wydano również 7 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków, w tym 1 dotyczącą cmentarza komunalnego, 1 dotyczącą dziennego domu pomocy, 2 dotyczące stadionu miejskiego oraz 3 dotyczące ustępów publicznych. Decyzję dotyczącą pomieszczenia toalety dla kibiców zlokalizowanego na stadionie miejskim uchylono w związku z reorganizacją przeznaczenia budynku.

W pozostałych skontrolowanych obiektach stan sanitarno- higieniczny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2018 r. przeprowadzono 21 kontroli cmentarzy, w tym 2 cmentarzy parafialnych oraz 7 kontroli zakładów pogrzebowych, w tym 1 kontrolę sanitarną ze względu na zgłoszoną interwencję. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzono również 45 kontroli podczas wykonywanych ekshumacji przez zakłady pogrzebowe. Warunki sanitarne nie budziły zastrzeżeń. Pracownicy byli zabezpieczeni w odzież ochronną, środki dezynfekcyjne. Transport szczątków odbywał się z zachowaniem właściwych warunków sanitarnych wymaganych dla transportu zwłok i szczątków ludzkich. Ponadto w związku z wydanymi 2 decyzjami na wywóz zwłok poza granice kraju, przeprowadzono 2 kontrole środków transportu do przewozu zwłok. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 11 Dane dot. ekshumacji

Lp	Liczba cmentarzy ogółem	Ogółem l. decyzji dot. ekshumacji	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji niezezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba ekshumacji z udziałem pracowników PIS	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
1.	36	107	107	0	103*	45**	1

* w tym 20 ekshumacji dot. decyzji wydanych w 2017 r.

** w tym 13 kontroli ekshumacji- decyzje wydane w 2017 r. 1 ekshumacja została wstrzymana z uwagi na ujawnienie innego członka rodziny mogącego współdecydować o ekshumacji (zgłoszenie pisemne oraz telefoniczne), a który nie wyraził na ekshumację zgody. Ponieważ okoliczność ta nie była znana organowi w momencie wydawania decyzji, postanowiono wznowić postępowanie administracyjne.

Tabela 12 Dane dot. zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego / domu przedpogrzebowego	Liczba chłodni	Liczba miejsc w chłodni	Czy zakł./dom posiada wszystkie wymagane pomieszczenia	Czy zachowana jest funkcjonalność pomieszczeń	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład / dom
1.	ZP „Cheron”, Ryszard Simiński, 78-600 Wałcz, Al. Zd. Wału Pom. 7	1	4	Tak	Tak	2
2.	ZUP „Nekrolog”, Krzysztof Kargol, 78-600 Wałcz, ul. Kilińszczaków 72	2	7	Tak	Tak	2
3.	ZGK – Usługi Pogrzebowe Chrząstkowo, Wałcz, ul. Północna 1	1	6	Tak	Tak	1
4.	ZP „Kalia” Adriana Glazińska, 78-600 Wałcz, ul. Nowomiejska 32	1	3	Tak	Tak	1
5.	Usługi Pogrzebowe, Zbigniew Tymecki, 78-630 Człopa, ul. Kopernika 1	0	0	Tak	Tak	2
6.	Usługi Pogrzebowe JAN-POL, Halina i Beata Polaków, 78-650 Mirosławiec, ul. Leśna 16	0	0	Tak	Tak	1

Dane dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy i przewozu zwłok poza granice RP:

- liczba wydanych postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy- 4
- liczba wydanych decyzji na wywóz zwłok poza granice RP - 2

5. Szpitale

Sekcja higieny komunalnej nie kontrolowała tej grupy obiektów, ponieważ na terenie powiatu wałeckiego nie ma szpitali będących pod nadzorem PSSE w Wałczu.

6. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych 8, z uwzględnieniem następujących informacji:

- ogólna liczba wniosków, które wpłynęły do PPIS na zabezpieczenie imprez masowych: 8,
- ogólna liczba wydanych pozytywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej: 8

Tabela 13 dane dotyczące imprez masowych

Lp	Organizator imprezy	Nazwa i data	Rodzaj imprezy masowej
1.	Starostwo Powiatowe w Wałczu, ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz	„Majówka na Dąbrowskiego” dnia 03.05.2018 r	artystyczno-rozrywkowa
2.	KNOCKOUT Poland Sp. z o.o. Al. Wilanowska 212, 02-765 Warszawa	„KnockOut Boxing Night #1” dnia 12.05.2018 r	artystyczno-rozrywkowa
3.	Ośrodek Kultury ul. Parkowa 1 78-650 Mirosławiec	„Festiwal Rysia- Strefa Żubra 2018” w dniach 30.06- 01.07.2018 r.	artystyczno-rozrywkowa
4.	Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie ul. Wolności 26A 78-640 Tuczn	„Dni Tuczn 2018” dnia 14.07.2018 r.	artystyczno-rozrywkowa
5.	Wałeckie Centrum Kultury 78-600 Wałcz Plac Zesłańców Sybiru 3	„Festiwal Dwóch Jezior” w dniach 07-08.07.2018 r	artystyczno-rozrywkowa
6.	Dom Kultury w Człopie Strzelecka 1 78-630 Człopa	„Dni Człopy” dnia 21.07.2018 r.	artystyczno-rozrywkowa
7.	Wałeckie Centrum Kultury, Plac Zesłańców Sybiru 3, 78-600 Wałcz	„Pożegnanie Lata 2018” dnia 25.08.2018 r.	artystyczno-rozrywkowa
8.	Wójt Gminy Wałcz, ul. Dąbrowskiego 8, 78-600 Wałcz	Dożynki Powiatowo-Gminne dnia 01.09.2018	artystyczno-rozrywkowa

- ogólna liczba wydanych negatywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem: wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej oraz przyczyn negatywnych opinii: 0.

Skontrolowano 8 imprez pod względem wymagań sanitarno-higienicznych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

7. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

– współpraca z innymi pionami PSSE / WSSE (w jakim zakresie - liczba wspólnych kontroli – kompleksowych, problemowych, współdziałanie w innych przedsięwzięciach, itp.) - nie podejmowano

– współpraca z instytucjami, podmiotami etc. (w jakim zakresie - efekty), - nie podejmowano

– współpraca z mediami (RTV, prasa):

- ✓ udzielenie przez PPIS w Wałczu lokalnej prasie informacji nt. jakości wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągu Tuczno,
- ✓ udzielenie przez PPIS w Wałczu wywiadu lokalnej telewizji nt. jakości wody do kąpieli w kąpielisku przy ul. Chłodnej w Wałczu,
- ✓ udzielenie przez PPIS w Wałczu lokalnej prasie informacji nt. funkcjonujących na terenie powiatu wałeckiego kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz aktualnych przydatności do kąpieli,
- ✓ udzielenie przez PPIS w Wałczu wywiadu lokalnej telewizji oraz lokalnej prasie nt. interwencji dotyczących zbieractwa w mieszkaniu budynku wielorodzinnego oraz zalewania fekaliami mieszkania przez jedną z lokatorek.

8. Krótkie podsumowanie – wnioski.

1. Przeprowadzone w 2018 r. przez Sekcję Higieny Komunalnej kontrole stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektów użyteczności publicznej i urządzeń wodociągowych wykazały nieprawidłowości w 1 obiekcie świadczącym usługi hotelarskie, w związku z czym nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego. W pozostałych obiektach stan sanitarno-higieniczny utrzymany był bez zastrzeżeń.
2. Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wody najwięcej próbek wody zakwestionowano w grupie wodociągów o najniższej dobowej produkcji wody tj. $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$.
3. Ogółem do badań pobrano 262 próbki wody przeznaczonej do spożycia, w tym zakwestionowano 70 próbek co stanowi 26,72 %.
4. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego przez PPIS w Wałczu oraz podjętych działań naprawczych przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne jakość wody ulegała poprawie.
5. Na dzień 31.12.2018 r. 6 wodociągów dostarcza wodę o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Sprawozdanie sporządził:

Imię i nazwisko, stanowisko służbowe: Karolina Runowska-Krasoń- mł. asystent

Nr telefonu: (67) 258-34-82 wew. 42

e-mail: pssewalcz@pis.gov.pl

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania.

W 2018 r. ocenie pod względem technicznym i sanitarnym poddano ogółem **154** placówki:

- Ilość placówek stałych – **44**
- Ilość placówek wypoczynku zimowego – **23**
- Ilość placówek wypoczynku letniego – **87**

Ogółem przeprowadzono **121** kontroli.

Liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach – **7274**

Podczas sprawowania nadzoru sanitarnego nad warunkami nauczania w placówkach oświatowo - wychowawczych stwierdza się ich znaczną poprawę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego. Poprawiają się warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach z uwagi na poprawę standardów wyposażenia i stanu technicznego budynków. W 16 placówkach szkolnych przeprowadzono remonty oraz malowanie pomieszczeń dydaktycznych, szatni, korytarzy, toalet, bloku sportowego. W jednej szkole przeprowadzono kapitalne prace remontowe II piętra, polegające na wymianie podłóg, gruntowaniu ścian i malowaniu, wymianie instalacji elektrycznej, instalacji wodnej i armatury, położeniu nowej glazury w toaletach oraz wymianie mebli.

W porównaniu do ubiegłego roku zwiększyła się liczba placówek, w których przeprowadzono prace remontowo – przygotowawcze.

2. Higiena procesu nauczania.

Ocenę prowadzono w oparciu o wyniki kontroli warunków procesów nauczania w szkołach tj.: umeblowania pomieszczeń do nauki, rozkładów zajęć oraz obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W 2018 r. podlegało ocenie:

- dostosowanie mebli do wzrostu dokonano w 8 placówkach w 28 oddziałach, ogółem oceniono stanowisk 488, w tym:
  - mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 5 placówkach w 20 oddziałach, stanowisk - 307,
  - mebli przedszkolnych do wzrostu przedszkolaków w 3 placówkach w 8 oddziałach, stanowisk – 181.

Z wykonanych opracowań pomiarów wynikało, że uczniowie i przedszkolaki korzystali z mebli dostosowanych do zasad ergonomii;

- **7** szkół podstawowych w 42 oddziałach. Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć z zasadami higieny.
- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów:
dokonano 381 pomiarów, połączonych z ustaleniem współczynnika masy ciała dziecka do wagi tornistra. Pomiarów przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych: miejskiej i wiejskiej. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10 do 15% masy ciała ucznia.
Wyniki przeprowadzonego badania w szkole wiejskiej pokazują, że na 77 przebadanych uczniów obciążenie tornistrem, 64 uczniów miało wagę tornistra zgodną z wytycznymi, natomiast 13 uczniów posiadało za ciężkie tornistry (przy

15%). Najcięższy tornister ważył 6.6 kg, a współczynnik masy ciała ucznia do wagi tornistra wynosił -18,3 %.

Z kolei wyniki przeprowadzonego badania w szkole miejskiej pokazują, że na 304 przebadanych uczniów obciążenie tornistrem zgodnie z wytycznymi miało 272 uczniów, natomiast 32 uczniów posiadało za ciężkie tornistry (przy 15 %). Najcięższy tornister ważył 7.1 kg, a współczynnik masy ciała ucznia do wagi tornistra wynosił -16,6 %.

3. Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2018 roku prowadzono nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

- W okresie ferii zimowych na terenie działania PSSE Wałcz skontrolowano 12 wypoczynków, z których skorzystało ogółem 388 dzieci i młodzieży, w tym:
  - 1 wypoczynek w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 101 dzieci i młodzieży;
  - 10 wypoczynków w formie wyjazdowej, na których wypoczywało 229 uczestników;
  - 1 wypoczynek w obiekcie sezonowym, na którym wypoczywało 58 uczestników.
- W okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu skontrolowano 48 wypoczynków, na których wypoczywało ogółem 2480 uczestników, w tym:
  - 11 obozów pod namiotami - wypoczywało 730 uczestników;
  - 4 półkolonie w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 162 dzieci;
  - 34 innych obozów oraz form wyjazdowych - wypoczywało 1588 uczestników.

Podczas kontroli w/w wypoczynków nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej. Nie wystąpiły ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Obozy dostosowane były i funkcjonowały zgodnie z wytycznymi GIS oraz przepisami prawa żywnościowego. Podczas kontroli prowadzone były działania edukacyjne (instruktaże, pogadanki) w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym chorób zakaźnych.

Organizatorzy kontrolowanych placówek wypoczynku prawidłowo przygotowali placówki do prowadzenia wypoczynku dzieci i młodzieży, dbając o to, aby wypoczynek przebiegał bezpiecznie i we właściwych warunkach sanitarno – technicznych, stosując się do wymogów określonych przepisami.

4. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania i wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Ogółem wydano 4 decyzje, w tym:

- 1 decyzję administracyjną na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń szkoły podstawowej tj.:
  - ścian i sufitów w korytarzu komunikacyjnym i w toaletach dla dziewcząt i chłopców,
  - dokonanie wymiany pękniętej oraz ze zniszczonej polityry umywalki w toalecie;
- 1 decyzję administracyjną wyegzekwowano z lat ubiegłych,
- 2 decyzje w formie opinii sanitarnych dotyczących żłobków.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Stan infrastruktury szkół do realizacji zajęć z wychowania fizycznego jest bardzo zróżnicowany. Na terenie powiatu w ubiegłym roku funkcjonowało 13 pełnowymiarowych sal gimnastycznych, z pełnym zapleczem pomocniczym (szatnie, sanitariaty i magazynki sprzętu), które służą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach:

- 11 szkół podstawowych,

- 1 gimnazjum,
- 1 szkoła wyższa.

Jedna placówka - szkoła policealna nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF, program szkolny nie obejmuje zajęć z WF.

Pozostałe 6 szkół z terenu powiatu wałeckiego posiadają małe sale niepełnowymiarowe (zastępcze) i boiska sportowe.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego sal gimnastycznych, zaplecza i sprzętu sportowego.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

6. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie szkoły i placówki zapewniły pomieszczenia sanitarne na każdej kondygnacji, wentylowane, osobne dla dziewcząt i chłopców, utrzymane w czystości. Stan techniczny urządzeń sanitarnych nie budził zastrzeżeń. Zapewnione były właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (bieżąca ciepła woda, mydło w dozownikach, suszarki lub ręczniki do rąk, papier toaletowy w kabinach WC).

W 2018 r. nie odnotowano placówek, w których występuje ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe wg. standardów dostępności.

7. Obsada kadrowa pionu Higieny Dzieci i Młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem.

Na stanowisku pracy d.s. Higieny Dzieci i Młodzieży zatrudniona jest 1 osoba, młodszy asystent.

Liczba placówek będących pod nadzorem ogółem 154, w tym:

- placówki stałe - 44
- placówki wypoczynku zimowego – 23
- placówki wypoczynku letniego – 87

8. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W 17 szkołach podstawowych funkcjonowało 7 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz w 10 szkołach zapewniono opiekę w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki. Gimnazjum posiadało gabinet profilaktyki zdrowotnej. W szkole policealnej profilaktyka zdrowotna była świadczona poza terenem placówki.

9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W 8 szkołach podstawowych oraz 1 gimnazjum stwierdzono posiadanie substancji chemicznych i ich mieszaniny. Placówki posiadały aktualne spisy znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych. Niebezpieczne substancje chemiczne posiadały karty charakterystyki i przechowywane były w zamkniętym pomieszczeniu, przystosowanym do tego celu i oznakowanym. W pracowniach zapewniono bieżącą wodę oraz apteczkę pierwszej pomocy wraz z instrukcją.

10. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha.

Na terenie działalności tutejszej Stacji funkcjonują 3 żłobki, do których uczęszczało 54 dzieci. Placówki posiadają pozytywną opinię sanitarną PIS. Nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarno - higienicznym oraz w stanie technicznym podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach nie stwierdzono.

11. Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

Na 95 ogółem skontrolowanych placówek:

- 22 posiadały plac zabaw/teren rekreacyjny,
- 73 posiadały plac zabaw i/lub teren rekreacyjny oraz teren sportowy.

Jeden punkt przedszkolny nie posiada placu zabaw.

We wszystkich placówkach stwierdzono prawidłową ochronę terenów przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. Piasek w piaskownicach regularnie był wymieniany.

12. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. Oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych.

Według ewidencji w 2018 roku funkcjonowały **22** samodzielne oddziały „zerowe”, w tym:

- 11 w przedszkolach,
- 11 w szkołach podstawowych.

Ponadto stwierdzono brak w **11** placówkach oddziałów „zerowych”, w tym:

- w 5 w przedszkolach,
- w 6 szkołach podstawowych.

Wszystkie oddziały „zerowe” posiadały właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń. Do oddziałów „zerowych” uczęszczało w roku szkolnym 2017/2018 ogółem **582** dzieci.

13. Prowadzenie dożywiania w szkołach.

Ogółem w placówkach funkcjonuje 5 stołówek, które wydają obiady dla uczniów szkół podstawowych i uczniów gimnazjum. Część szkół prowadzi dożywianie posiłkiem ciepłym dowożonym z innych stołówek pozaszkolnych. Ogółem 17 szkół prowadzi wydawanie ciepłych posiłków w tym:

- pełne obiady wydaje 8 szkół, korzystało 906 uczniów,
- posiłki jednodaniowe wydaje 9 szkół, korzystało 816 uczniów.

W programie „Owoce i warzywa w szkole” uczestniczyło 17 szkół, korzystało **2478** uczniów.

Ponadto 17 szkół podawało mleko, a korzystało **2478** uczniów.

W wielu szkołach zainstalowane są „poidelka” do korzystania przez uczniów z wody wodociągowej.

14. MZ-45. Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			liczba pobranych próbek	kontrole	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nalożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji		wydane w II instancji przez PWIS										
							przez PPIS i PGIS	przez PWIS											
		merytoryczne	płatnicze																
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
higiena dzieci i młodzieży	869	0	869	0	0	121	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Podsumowanie i wnioski

1. Na terenie powiatu stwierdza się: poprawę warunków nauczania i wychowania w placówkach oświatowych i wychowawczych w zakresie stanu sanitarno – technicznego, co było konsekwencją przeprowadzonych bieżących prac remontowych, napraw. Wzrósł także standard jakości wyposażenia placówek.
2. Kontrole wypoczynku przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczestniczących w różnych formach letniego i zimowego wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży, zapewnili bezpieczny przebieg wypoczynku gwarantując właściwe warunki sanitarno – techniczne.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. W roku 2018 wydano 14 opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego. Nie wydano żadnej decyzji wnoszącej sprzeciw w sprawie przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego.
2. W roku sprawozdawczym uzgodniono 2 projekty budowlane pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Przeprowadzono łącznie 16 kontroli.
4. Wydano 11 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym 5 opinii w ramach uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz 6 opinii w ramach oceny projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Nie wydano żadnej opinii odnośnie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
5. Wydano 23 opinie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym:
  - 21 opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
  - 2 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.Nie wydano żadnej opinii w ramach przeprowadzonych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.
6. Na terenie powiatu wałeckiego w roku sprawozdawczym uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 3 obiektów budowlanych mających istotny wpływ na stan sanitarny powiatu:
  - dwóch hal produkcyjnych z infrastrukturą, zakładu anodyzującego o zdolności produkcyjnej 24.000 A (docelowo 36.000 A), część istniejącego zakładu produkcyjnego, ul. Południowa 36, Wałcz, obręb 0001, Wałcz Miasto, działki nr 3724/20, 3730/14 - Albatros Aluminium Sp. z o.o., ul. Czartoria 1/27, 61-102 Poznań,
  - rozbudowanego i przebudowanego budynku Publicznego Przedszkola w Tucznie – nowy oddział żłobka, ul. Wolności 3, dz. nr 332/1, 332/2,
  - przebudowanego budynku „A” Publicznego Przedszkola nr 6, działka nr 3071/9, obręb 0001, jednostka ewidencyjna Wałcz-Miasto, ul. Tysiąclecia, 78-600 Wałcz.Ponadto na terenie powiatu wałeckiego oddano do użytkowania Zakład Aktywności Zawodowej, zlokalizowany w Wałczu przy ul. Wronia 38 w sprawie, którego stanowisko zajął Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie.
7. Ponadto w ramach zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:
  - wydano 15 decyzji płatniczych,
  - wydano zaświadczenie dot. spełnienia wymagań sanitarnych przez pomieszczenia obiektu budowlanego zlokalizowany w Wałczu przy ul. Wojska Polskiego 109 lit. „O” wraz z urządzeniami technicznymi przeznaczonymi na magazyn bazowy broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
  - zajęto stanowisko w sprawie zgłoszonej interwencji dotyczącej zweryfikowania potencjalnych nieprawidłowości związanych z użytkowaniem budynku suszarniczo – magazynowego z czyszczeniem i sortowaniem nasion, zlokalizowanego na działce nr 50/2 w miejscowości Załom,

- wydano pismo w sprawie wniosku dotyczącego uzgodnienia lokalizacji szamba pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne – budowa 5 budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działkach nr 5335/31, 5335/32, 5335/33, 5335/34, 5335/35, i 5335/36 przy ul. Generała Władysława Andersa w Wałczu, wynikającego z zapisu decyzji Burmistrza Miasta Wałcz z dnia 25 października 2018 r., nr 89/2018 o warunkach zabudowy.

Wnioski:

- zaobserwowano zmniejszoną ilość składanych wniosków dotyczących uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (2/5),
- wzrosła liczba kontroli przeprowadzanych w związku z zakończeniem prac budowlanych i przystąpieniem do użytkowania obiektów budowlanych (14/10),
- zmalała liczba opinii w związku z wnioskami dotyczącymi określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (21/28),
- zmalała liczba spraw związanych z wydaniem opinii dot. raportu oddziaływania na planowanego przedsięwzięcia środowisko dla przedsięwzięcia, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (2/3),
- zmalała liczba opinii stwierdzających w ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu, potrzebę sporządzania raportów ich oddziaływania na środowisko (2/8, przeważały inwestycje związane z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł energii – instalacje fotowoltaiczne, z rozbudową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz przebudową i remontami dróg),
- znacznie wzrosła ilość spraw związanych z opinią dla projektów dokumentów planistycznych wraz z ich prognozą oddziaływania na środowisko (6/2) oraz liczba opinii określających stopień i zakres informacji w prognozie oddziaływania na środowisko (5/1).

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE Powiatu wałeckiego

W roku 2018 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu wałeckiego realizował zadania ukierunkowane głównie na realizację programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób, inicjowanie zadań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa, nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych i organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.

I. Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

- *Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste powietrze wokół nas”.*

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: **ogółem** uczestniczyło 10 placówek co stanowi 43,5 % przedszkoli i oddziałów przedszkolnych razem, w których edukacją objęto 320 dzieci co stanowi 23 % dzieci - adresatów z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych razem; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 154 rodziców dzieci przedszkolnych.

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych PSSE Wałcz zorganizowała dla przedszkolaków realizujących program konkurs plastyczny pt. „Nie pal przy mnie”; na konkurs wpłynęło 8 prac; PPIS w Wałczu ufundował dla wszystkich dzieci nagrody rzeczowe, dyplomy oraz zorganizowano finał konkursu - wręczenie nagród oraz wystawę prac konkursowych.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – na terenie PSSE w Wałczu nie zaplanowano realizacji kolejnej edycji programu CPWN;

- *Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów pt. „Bieg po zdrowie”*

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: **ogółem** uczestniczyło 8 placówek co stanowi 47 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto 284 dzieci co stanowi 40 % uczniów klas IV SP; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 270 rodziców dzieci.

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych PSSE Wałcz zorganizowała stoisko edukacyjne dla uczestników Majówki, dla społeczności lokalnej, zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe w Wałczu. Informowano osoby zainteresowane o celach i założeniach programu. Udostępniono również foldery programowe oraz fiszki edukacyjne.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 8 placówek co stanowi 47 % szkół podstawowych w powiecie;

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: **ogółem** uczestniczyło 15 placówek co stanowi 88 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto ogółem 1388 uczniów klas V, VI, VII szkół podstawowych oraz II i III gimnazjum, co stanowi 58 % uczniów – adresatów programu; dodatkowo sporadycznie w programie uczestniczyło ogółem 106 uczniów;

w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 744 rodziców uczniów realizujących program.

Wybrane działanie: w ramach realizacji kolejnej edycji programu: „Trzymaj Formę!” przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów - realizatorów omawianego programu. Do współpracy pozyskano dietetyka medycznego, który przedstawił wykład na temat zasad racjonalnego odżywiania się.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 17 placówek co stanowi 100 % szkół podstawowych w powiecie.

3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”.

Mierniki za rok 2018: ogółem 651 odbiorców co stanowi 1,2% populacji powiatu wałeckiego.

Wybrane działanie: opracowywano pisma intencyjne dot. sytuacji epidemiologicznej HIV/AIDS, obchodów Światowego Dnia AIDS, które przesyłano do samorządów lokalnych, placówek POZ i szkół; w celu wzmocnienia działań zorganizowano szkolny konkurs wiedzy o HIV/AIDS dla chętnych uczniów ZS Nr 4 RCKU w Wałczu – uczestniczyło 45 uczniów; dyplomy i nagrody dla laureatów konkursu zapewnił Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu.

W ramach kampanii #mamezasrozmawiać przeprowadzono 6 dystrybucji materiałów edukacyjnych w 6 szkołach – średnie i podstawowe, (co stanowi 30% z tej grupy odbiorców) wydając ogółem 90 sztuk broszur „Mini –rozmówki rodzinne”.

4. Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: ogółem uczestniczyło 5 placówek co stanowi 55,6 % szkół średnich w powiecie, w których edukacją objęto 292 uczniów co stanowi 19 % uczniów – adresatów programu; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 173 rodziców uczniów realizujących program.

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych PSSE Wałcz zorganizowała stoisko edukacyjne dla uczestników Majówki, dla społeczności lokalnej, zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe w Wałczu. Informowano osoby zainteresowane o celach i założeniach projektu. Udostępniono również materiały programowe i profilaktyczne (ogółem 100 sztuk).

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 3 zespoły szkół średnich co stanowi 100 % zespołów szkół średnich w powiecie.

5. Przedszkolny program zdrowia jamy ustnej i zapobiegania próchnicy – „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: ogółem uczestniczyło 17 placówek przedszkolnych (przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego) co stanowi 72 % tych placówek w powiecie, w których edukacją objęto ogółem 898 dzieci co stanowi 64 % dzieci przedszkolnych oraz 1 żłobek co stanowi 50% placówek z tej grupy, w którym 9 dzieci uczestniczyło w programie, co stanowi 60% adresatów programu; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 520 rodziców przedszkolaków oraz 9 rodziców dzieci żłobkowych.

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych pracownik OZiPZ przeprowadził 16 zajęć warsztatowych z instruktązem i ćwiczeniami mycia zębów, w których uczestniczyło 455 dzieci.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 17 placówek (w tym 16 przedszkoli i OP w SP (67%) oraz 1 żłobek (50%).

6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Zasięg w roku szkolnym 2017/2018: ogółem uczestniczyło 13 placówek co stanowi 76,5 % szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto ogółem 394 uczniów klas VII szkół podstawowych, co stanowi 60% uczniów – adresatów programu oraz 87 uczniów z innych klas; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 296 rodziców uczniów realizujących program.

Wybrane działania: w ramach realizacji kolejnej edycji omawianego programu przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów - realizatorów omawianego programu, które przeprowadzono we współpracy z przedstawicielem policji.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 10 placówek co stanowi 59 % szkół podstawowych w powiecie.

II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. Bezpieczne Ferie.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży, uczestników wycieczki zimowej; grupa docelowa – uczestnicy wycieczek.

Zasięgi: działaniami objęto 11 wycieczek zimowych, co stanowi 48% wycieczek zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych, w których edukacją objęto ogółem 86 odbiorców co stanowi 13% uczestników zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych.

Wybrane działania: przeprowadzono 1 pogadankę dla 39 uczestników i 1 opiekuna, 1 warsztaty dla 36 uczestników i 1 opiekuna oraz 9 instruktaży dla 9 opiekunów; przeprowadzono również 11 dystrybucji materiałów profilaktycznych wydając 624 sztuk ulotek; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację nt. realizowanej akcji.

2. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu.

Cel i adresaci akcji: przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy; grupa docelowa – społeczeństwo lokalne.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 221 osób, co stanowi 0,41 % ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania: - podczas *Festynu Promocji Zdrowia i Sportu* w ZS Nr 4 RCKU w Wałczu zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne promujące zdrowy tryb życia bez palenia papierosów; udzielano porad dotyczących profilaktyki palenia, prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych oraz udostępniono możliwość pomiarów (za pomocą Smokerlyzera) poziomu tlenu węgla i COHB% - karboksyhemoglobiny w wydychanym powietrzu u osób przystępujących do badania.

- ekspozycja wizualna – Czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wałczu: 30.05.2018 r. przeprowadzono naradę organizacyjną z Dyrektorem Wałeckiego Centrum Kultury przedstawiając propozycje włączenia się Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wałczu w działania promujące ŚDbezT, omówiono ideę tegorocznej akcji, przekazano ogłoszenie tematyczne opracowane w PSSE w Wałczu oraz ulotki profilaktyczne, które zostały wyeksponowane dla czytelników w dniach od 30 maja do 06 czerwca 2018 r.

3. Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Cel i adresaci akcji: prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcenie osób palących do zerwania z nałogiem.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 1835 osób, co stanowi 3,4% ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania: - opracowano krzyżówkę tematyczną, która ukazała się w tygodniku lokalnym EXTRA WAŁCZ w wydaniu z dnia 08.11.2018 r. Do udziału w konkursie na rozwiązanie krzyżówki przystąpiło 4 czytelników gazety. Trzy nagrody książkowe ufundowało Starostwo Powiatowe Wałcz. Notatka informacyjna - rozwiązanie krzyżówki oraz lista laureatów konkursu zostały zamieszczone w wydaniu EXTRA WAŁCZA z dnia 22 listopada 2018 r.;

- przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjne – prelekcje dla uczniów III klas gimnazjum (uczestniczyło ogółem 80 osób, w tym 77 uczniów i 3 nauczycieli); prelekcje dotyczące szkodliwości palenia tytoniu, zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z palenia papierosów i e-papierosów; przedstawiono również wyniki badań „Postawy Polaków wobec palenia tytoniu” wg Raportu z 2017 r.; umożliwiono osobom chętnym pomiar CO w wydychanym powietrzu, skorzystało 12 osób.

4. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”.

Cel i adresaci akcji: podniesienie świadomości o zagrożeniach wynikających dla zdrowia człowieka związanych z używaniem nowych narkotyków tzw. dopalaczy; grupa docelowa – młodzież i społeczeństwo lokalne.

Zasięgi: odbiorcy ogółem 298 osób co stanowi 0,6 % ludności powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: - przeprowadzono ogółem 6 zajęć edukacyjnych, prelekcji dla uczniów szkół podstawowych – 273 odbiorców (klasy VII i VIII SP oraz II i III gimnazjum),
- zorganizowano 1 stoisko edukacyjne dla ogółem 25 odbiorców - społeczność szkolna i lokalna (podczas festynu szkolnego w ZS Nr 4 RCKU w Wałczu).

5. Antybiotykooporność.

Cel i adresaci akcji : propagowanie racjonalnego stosowania antybiotyków ; grupa docelowa – społeczeństwo lokalne, internauci.

Zasięgi : 468 osób co stanowi 0,9% ludności w powiecie.

Wybrane działania: przeprowadzono 18 dystrybucji wydając 468 sztuk materiałów edukacyjnych; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono notatkę informacyjną dotyczącą omawianej akcji.

6. Europejski Tydzień Szczepień

Cel i adresaci akcji: podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia; grupa docelowa – społeczeństwo lokalne, internauci.

Zasięgi: internauci – brak licznika.

Wybrane działania: na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono notatkę informacyjną dot. omawianej akcji.

7. Bezpieczne Wakacje.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży podczas wypoczynku letniego; grupa docelowa – uczestnicy wypoczynków, internauci.

Zasięgi: działaniami objęto 46 wypoczynków co stanowi 53% wypoczynków zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych, w których edukacją objęto ogółem 550 odbiorców co stanowi 12,3% uczestników zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych.

Wybrane działania: przeprowadzono 15 prelekcji dla 492 uczestników i 27 opiekunów, oraz 31 instruktaży dla 31 opiekunów; przeprowadzono również 46 dystrybucji materiałów profilaktycznych wydając ogółem 1625 sztuk ulotek; na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono 2 informacje nt. realizowanej akcji.

8. Profilaktyka Nowotworów

Cel i adresaci akcji: promowanie zasad zdrowego stylu życia w kontekście profilaktyki chorób nowotworowych; grupa docelowa - społeczeństwo lokalne.

Zasięgi: ogółem 2435 odbiorców – społeczność lokalna, co stanowi 4,5% ludności w powiecie.

Wybrane działania: w ramach 2 stoisk edukacyjnych zorganizowanych podczas *Majówki Starostwa Powiatowego* oraz *Festynu Promocji Zdrowia i Sportu w ZS Nr 4 RCKU* w Wałczu oraz w 7 placówkach POZ prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych.

9. Ogólnopolski Dzień Tornistra

Cel i adresaci akcji: edukacja prozdrowotna ukierunkowana na profilaktykę wad postawy; grupa docelowa – uczniowie szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Zasięgi: działaniami objęto 2 szkoły podstawowe co stanowi 12% SP w powiecie wałeckim.

Wybrane działania: - we współpracy z sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży dokonano pomiarów wagi ciała i tornistrów wśród ogółem 381 dzieci (co stanowi 10% uczniów szkół podstawowych w powiecie wałeckim); wszystkim uczniom wręczano formularze dotyczące prawidłowej lub nieprawidłowej wagi tornistra;

- przeprowadzono 24 prelekcje dla 381 uczniów objętych badaniami.

10. Wybrane uprawnienia ustawy „Za życiem”.

Cel i adresaci akcji: propagowanie uprawnień kobiet w ciąży ; grupa docelowa – pacjenci placówek służby zdrowia, kobiety w ciąży.

Zasięgi : 280 osób co stanowi 0,52% ludności w powiecie.

Wybrane działania: przeprowadzono 6 dystrybucji wydając 280 sztuk materiałów edukacyjnych (w placówkach służby zdrowia).

11. Światowy Dzień Zdrowia

Cel i adresaci akcji: Ogólnym celem akcji jest propagowanie powszechnej opieki zdrowotnej i dostępu do świadczeń zdrowotnych; grupa docelowa - społeczeństwo lokalne.

Zasięgi: 17 szkół podstawowych co stanowi 100% z tej grupy placówek; 10 POZ co stanowi 100% z tej grupy placówek; 6 samorządów co stanowi 100% z terenu PSSE Wałcz; działaniami objęto ogółem 33 odbiorców co stanowi 0,06 % ludności w powiecie oraz internauci.

Wybrane działania: wystosowano 3 pisma intencyjne – samorzady, POZ, szkoły, na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację nt. realizowanej akcji.

12. „Aby zdrowy uśmiech mieć trzeba tylko chcieć”.

Cel i adresaci akcji: propagowanie pielęgnacji jamy ustnej ; grupa docelowa – pacjenci placówek służby zdrowia, gabinetów stomatologicznych rodzice przedszkolaków.

Zasięgi : 592 osoby co stanowi 1,1% ludności w powiecie.

Wybrane działania: przeprowadzono 26 dystrybucji wydając 592 sztuki materiałów edukacyjnych (w placówkach służby zdrowia).

13. Profilaktyka wszawicy

Cel i adresaci akcji: ograniczenie rozprzestrzeniania się wszawicy ; grupa docelowa – rodzice dzieci, personel przedszkoli i szkół podstawowych.

Zasięgi: 27 placówek (przedszkola, szkoły podstawowe), co stanowi 96% z grupy placówek objętych działaniem.

Wybrane działania: przeprowadzono 27 dystrybucji materiałów edukacyjnych wydając ogółem 434 sztuki broszurek edukacyjnych.

14. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - KIK/68

Cel i adresaci akcji: ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych; grupa docelowa: kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Zasięgi: działaniami objęto ogółem 816 odbiorców co stanowi 1,5% mieszkańców powiatu wałeckiego.

Wybrane działania: przeprowadzono 4 dystrybucji materiałów edukacyjnych wydając ogółem 816 sztuk materiałów edukacyjnych.

15. Wybrane dodatkowe działania lokalne.

W 2018 roku nie podejmowano działań lokalnych.

III. Współpraca

- W ramach obchodów *Światowego Dnia bez Tytoniu* współpracowano z Wałeckim Centrum Kultury - Biblioteka Miejska – ekspozycja form wizualnych.
- W ramach akcji *Światowy Dzień Rzucenia Palenia* współpracowano z tygodnikiem lokalnym EXTRA WAŁCZ – publikacje konkursu – *Krzyżówki Zdrowia* (krzyżówka i laureaci).
- W ramach działań edukacyjnych dotyczących profilaktyki stosowania nowych narkotyków - z KP Policji w Wałczu i KP Państwowej Straży Pożarnej w Wałczu – wspólne spotkanie edukacyjne dla uczniów szkoły podstawowej - klasy gimnazjalne - pracownik OZiPZ przeprowadził prelekcję tematyczną dotyczącą stosowania środków psychoaktywnych w tym nowych narkotyków tzw. dopalaczy z wykorzystaniem narko-gogli i alko-gogli.
- W ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół podstawowych, klasy V-VII, pt. „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” z Komendą Powiatową Policji w Wałczu.
- W ramach akcji „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje” prac. OZ i PZ uczestniczył w pracach powołanego przez Starostę Wałeckiego Powiatowego Zespołu ds. Kontroli Organizacji i Bezpieczeństwa Wypoczynku Dzieci i Młodzieży.
- Z ZS Nr 4 RCKU – podczas *Szkolnego Festynu Promocji Zdrowia i Sportu* umożliwiono PSSE w Wałczu organizację stoiska edukacyjnego.
- Ze Starostwem Powiatowym - umożliwiono PSSE w Wałczu organizację stoiska edukacyjnego dla społeczności lokalnej - podczas *Majówki*.

Podsumowanie i wnioski

Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2018 roku skupiony był przede wszystkim na realizacji zadań w zakresie profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych, zdrowia jamy ustnej, chorób zakaźnych i propagowaniu zdrowego stylu życia.

Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym, samorządami i instytucjami publicznymi uzyskano możliwość dotarcia z działaniami edukacyjno-informacyjnymi w zakresie profilaktyki zdrowotnej do większej liczby społeczeństwa.

PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU

Wyniki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wałczu pozwoliły ocenić stan sanitarny nadzorowanego terenu powiatu wałeckiego w 2018 r. jako zadawalający, nie stwarzający zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców powiatu. W porównaniu do 2017 r. w obszarach objętych nadzorem nie zanotowano istotnych zmian.

SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW

Tabela 1 *Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych*

Tabela 2 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby*

Tabela 3 *Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę sezonową*

Tabela 4 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego*

Tabela 5 *Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu*

Tabela 6 *Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę*

Tabela 7 *Nowe zachorowania na gruźlicę w 2018 r.*

Tabela 8 *Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2017 r. i w 2018 r. na terenie powiatu wałeckiego.*

Tabela 9 *Liczba Łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Lecznicznym*

Tabela 10 *Działalność represyjna w higienie komunalnej*

Tabela 11 *Dane dotyczące ekshumacji*

Tabela 12 *Dane dotyczące zakładów pogrzebowych*

Tabela 13 *Dane dotyczące imprez masowych*

Załącznik 1 *Tabele przygotowane przez Sekcję Higieny Pracy (w formacie EXEL)*

Wykres 1 *Dobowa produkcja wody a liczba zaopatrywanej ludności*

Wykres 2 *Ilość zakwestionowanych próbek wody z uwzględnieniem dobowej produkcji wody*